

Glasnik MIRA

Godište VIII. • broj 11 • Međugorje • studeni 2013. • cijena 2,5 KM /10 kn

*Dođite k
meni svi vi
umorni!*

ZAVRŠETAK GODINE
VJERE – 24.11.2013.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Molitva čini čudesa u vama i preko vas
vlč. Adalbert Rebić

13. obljetnica smrti fra Slavka
Barbarića
Tko moli, lakše će postiti, a tko posti, lakše će moliti
fra Slavko Barbarić

Marijanski dan
Čin posvete Blaženoj Djevici Mariji, Fatimskoj Gospi
Papa Franjo

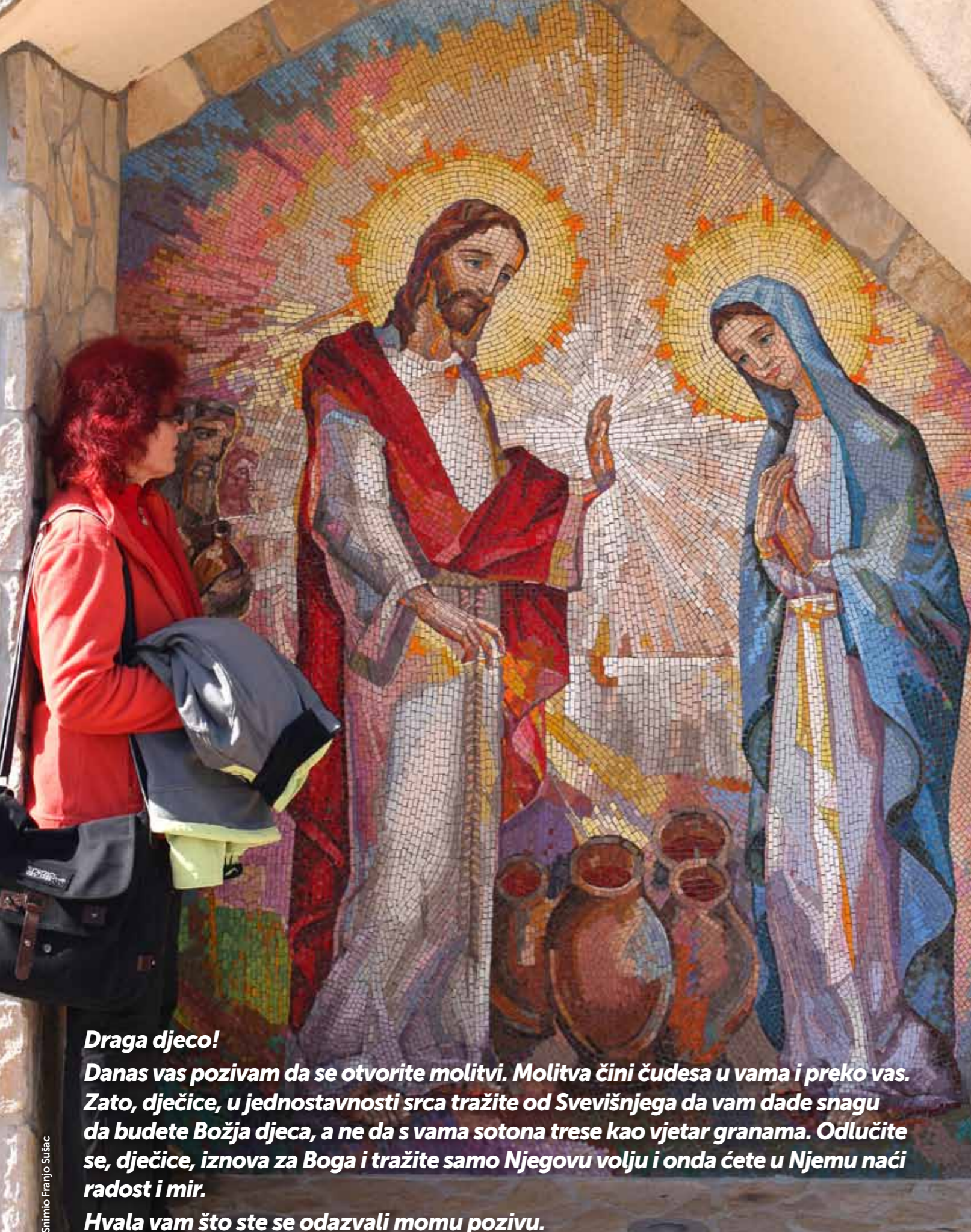
24. Mladifest
Bog vjeruje u tebe!

Marijanski dan
O činu posvete Blaženoj Djevici Mariji – činu predanja Isusu Kristu po Djevici Mariji
fra Tomislav Pervan

Razgovor
Zahvaljujući ukazanjima Kraljice Mira, upoznao sam i hrvatski narod
Justin Kirkwood

Draga djeco!

Danas vas pozivam da se otvorite molitvi. Molitva čini čudesa u vama i preko vas. Zato, dječice, u jednostavnosti srca tražite od Svevišnjega da vam dade snagu da budete Božja djeca, a ne da s vama sotona trese kao vjetar granama. Odlučite se, dječice, iznova za Boga i tražite samo Njegovu volju i onda ćete u Njemu naći radost i mir.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. listopada 2013.

U vjeri hodimo, ne u gledanju

(sv. Pavao)

Naša je vjera ponajprije dar, Božji dar kojim smo obdareni u zajednici vjernika

fra Tomislav Pervan

Veliku je medijsku pozornost izazvala vijest da „svijetli“ mali kip Gospe Lurdske koji je donesen prije tridesetak godina kao dar Vicki Ivanković, međugorskoj vidjelici i njezinoj obitelji. Kip su onodobno donijele i darovale neke Talijanke koje su napose štovala Padra Pija, velikoga talijanskoga kapucina, svetca, mistika, koji je imao nadnaravne darove, čitao misli, bio naprosto čuderno obdaren (navodno je bl. Ivanu Pavlu II. pretkazao da će postati papom i da će preživjeti atentat). Spram njegovih nadnaravnih darova i Isusovih rana koje je primio kao mlad boležljiv svećenik kapucin, Crkva je u početku bila krajnje sumnjičava; čak su mu tijekom 12 godina zabranili svaku komunikaciju s vanjskih svijetom. Nikoga nije smio primati, nikomu pisati, čak nije smio slaviti ni svetu Misu ni biti u ispovjedaonici. Naprosto, bio je u krajnjoj izolaciji, daleko od svijeta, skriven iza samostanskih zidova. I on je u krajnjem posluhu Crkvi sve na sebe prihvatio – nije se protivio, nije davao nikakvih znakova oholosti zbog primljenih darova, ali ni gnjeva ili neposluha zbog stava Crkve prema njemu. Pokazao se do kraja poslušnim sinom Crkve u posvemašnjoj poniznosti i samozatajnosti.

Pozvani smo biti strpljivi

U cijeloj ovoj zgodi oko kipića zanimljivo je da je primijećeno kako je počeo „svijetliti“ upravo na spomendan Padra Pija 23. rujna. I odmah je privukao veliku pozornost i vjernika, i radoznalaca, i medija. Gotovo su svi internetski portali donosili tu vijest, vijest se našla i u dnevnim televizijskim emisijama i dnevnicima. Da se ostalo kod obične vijesti, bilo bi u redu, ali su nerijetko bili krajnje neukusni, gotovo odurni i degutantni komentari koje su objavljivali i internetski portali, ali i tiskani mediji neskloni Crkvi, kršćanstvu, Isusu Kristu, Gospi. Danas, naime, svatko može pisati što mu se prohtije, bez odgovornosti izrugivati svetinje do mile volje, istresati na internetu svoje prljavo rublje ili prljavštinu srca protiv vjere i kršćanskih istina. Jasno, dopušteno je izrugivati kršćansko, ali ne i islamsko uvjerenje i svjetonazor jer bi u tom slučaju svijet bio u plamenu i nitko ne bi bio siguran za svoj život.

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

▶ Što možemo reći mi kao odgovorni i zreli vjernici? Možemo pozivati na strpljivost, pozvati i dovesti stručnjake da sve ispituju, da možda nije riječ o prijevari. Ako je Padre Pio bio poslušan i čekao dvanaest godina na crkveni *placet* – *odobrenje*, i mi smo pozvani biti strpljivi dok se stvar ne istraži i ne provjeri. Mi možemo sa svoje strane samo nadodati da naša vjera nije ovisna, ne stoji i ne pada s bilo kakvim gipsanim kipom ili kipićem koji svijetli, iz kojega curi krv (Civittavecchia, 1995.), koji plače (Gospa od Suza – Sirakuza, nakon Drugoga svjetskoga rata). Naša vjera ne ovisi o svjedočanstvima ili uvjerenjima izvornih još uvijek živih vidjelaca iz Bijakovića, makar nitko od njih nije zaniijekao da je vidio ili da još uvijek vidi Gospu. Nama je stalo samo do čvrste i zrele vjere u Godini vjere, stalo nam je do toga da se vjera ne blati, ne izruguje, da se ne dovodi u područje smiješnoga i banalnoga u okružju i ozračju koje nije nimalo sklono vjeri.

Duh mijenja čovjekovu nutrinu

Naša je vjera ponajprije dar, Božji dar kojim smo obdareni u zajednici vjernika. Nakon uskrsnuća apostol Toma želio je *vidjeti rane Isusove muke – rane razapinjanja* i uvjeriti se da je to sâm Gospodin glavom. Htio je gledajući vjerovati. Gospodin mu je to omogućio i prvi je od svih apostola rekao: „Gospodin moj – Bog moj!“ Ne veli se, međutim,

I za nas vrijedi putokaz da se trebamo hraniti istinom Isusa Krista i evanđelja, hraniti se Euharistijom, Gospodinom, i iz njega i za njega živjeti, a ne trčati za „viđenjima“ i „čudesima“ te davati povoda da se naša vjera ismjehuje, da se njome izruguju i da nam se rugaju zbog lakovjernosti i nezdrave radoznalosti.

je li stavio prste i ruke u mjesto čavala i ranu na boku. Pavao je na početku svoga obraćenja imao viđenje samoga Gospodina na putu u Damask, ali ni on nije živio u stanju trajna gledanja, nego je živio *iz vjere i u vjeri u Sina Božjega koji je nas ljubio i sebe za nas predao* (usp. Gal 2, 20). Imao je, doduše, mističnih iskustava, ali je bila bitna vjera tako da na kraju može podvući crtu pod svoje djelovanje, kako je *vojevao, trku dovršio, vjeru sačuvao*. Marija, naša Gospa, imala je susret s anđelom. Luka veli: *Anđeo pristupi, unide k*

njoj i pozdravi je! (usp. Lk 1, 28) Dakle, ne viđenje, nego susret, nikakva nebeska vizija, nego susret dvaju bića. Nigdje se više u Novome zavjetu ne govori o Mariji da je imala viđenja anđela, ukazanja i sl. Ona je cijeloga života živjela u vjeri i iz vjere, a ne u okružju nebeskih anđela! Tek su joj se u svjetlu vjere tijekom života i vremena stvari objavljivale i postajale jasnijima, i u svjetlu je vjere sve tumačila – pa i onu dramu na Golgoti gdje nas je primila za svoju djecu. I tako se zbiva tijekom cijele povijesti Crkve. Uvijek je vje-

ra odlučujuća. Svi hodimo u stanju vjere, ne u stanju gledanja (usp. 2 Kor 5, 7). A tražiti od Boga znak, ili znakove, ponekad je ravno iskušavanju Boga ili magijskoj praksi što Crkva osuđuje.

Kad je Petar na Duhove uzeo riječ i stao propovijedati, mnoštvo je bilo zadivljeno. Znali su slušatelji da su apostoli neuki, prosti ljudi, ali ih je Duh „prožegao“, iznutra promijenio i mogli su zanosno govoriti o Isusu. Duh je u njih ulio snagu izvorne vjere. Kakva je bila reakcija na Petrovu propo-

Naša vjera ne ovisi o svjedočanstvima ili uvjerenjima izvornih još uvijek živih vidjelaca iz Bijakovića, makar nitko od njih nije zaniijekao da je vidio ili da još uvijek vidi Gospu. Nama je stalo samo do čvrste i zrele vjere u Godini vjere, stalo nam je do toga da se vjera ne blati, ne izruguje, da se ne dovodi u područje smiješnoga i banalnoga u okružju i ozračju koje nije nimalo sklono vjeri.

vijed? Veli se da Petrove riječi slušatelje doslovce *probodoše u srcu* pa su se svi pitali što im je činiti. Petar je samo odgovorio: *Obratite se, vjerujte, dajte se krstiti u ime Gospodina Isusa Krista da vam se oprostite grijesi pa ćete i vi primiti ovaj isti dar Duha Svetoga* (usp. Dj 2, 38 sl.). Duh je onaj koji mijenja čovjekovu nutrinu, srce, pogled, zrenike, perspektive, daje novo usmjerenje.

Gospodin je najveći znak u koji trebamo biti zagledani

Sada, nakon svih senzacija oko ovoga kipa s punim se pravom svi mi moramo zapitati je li ikoga od tih tisuća ljudi koji su gledali kako kip „svijetli“, koji su prošli ispred njega, uistinu *probolo*, „*tiknulo*“ u srcu. Je li se obratio? Je li počeo intenzivnije moliti? Je li pošao na sakrament pomirenja, promijenio svoj život? To je bitno! Ili smo još uvijek samo skup radoznalaca željnih senzacija, znakova na zemlji i suncu? Želimo kao i Isusovi suvremenici vidljive znakove, gledamo u sunce, oštećujemo svoj vid, a zapravo je sam Gospodin najveći znak u koji trebamo biti zagledani. On je nama okrenuto lice samoga Boga. Gospa i Gospodin tijekom trideset i dvije godine nudili su nam toliko znakova pa se svi na kraju pitamo čime je to urodilo u našim osobnim i obiteljskim životima. Je li istinskim obraćenjem? Ili pohađanjem svete Mise, pa i običnim danima kada nema hodočasnika? Je li čestim ispovijedanjem, na što Gospa poziva? Ili možda snažnom obiteljskom molitvom? Možda svetim životom? Sve su to upitnici koji nam se nameću i na završetku ove Godine vjere. Tako bismo htjeli da Gospodin i danas tolikima otvori vrata vjere.

Sve su to upitnici koji nam se nameću kada je riječ o našoj zreloj, čvrstoj vjeri. Papa Benedikt uvijek je naglašavao odgovornu, zrelu, odraslu vjeru koja se hrani Isusovom

osobom i riječju. Mi ništa unaprijed ne isključujemo, ali nam je svima jasno da vidoci nisu nositelji objave, da riječ bilo kojega od vidjelaca ili vidjelica iz Bijakovića nije nikakva objava koja se mora doslovce uzimati i tumačiti. Oni su ljudi kao i svi mi, podložni zabludama i krivim tumačima. Imaju posebne darove, ali ih to ne čini nezabludivima, teolozima i znalcima u vjeri da bismo morali njihove riječi smatrati Božjim riječima. Objava u koju Crkva vjeruje završila je smrću apostola, predana nam je u *Vjerovanju* Crkve. Budemo li se toga držali, uz to cijelim bićem prijanjali, bit ćemo na putu svetosti. Hodimo pustinjom ovoga svijeta, a za hod pustinjom čovjek treba imati samo najnužnije da bi preživio. Nama je u vjeri dovoljno imati Isusa, Mariju, Božju riječ, Katekizam Katoličke Crkve te se hraniti Euharistijom.

Hraniti se istinom Isusa Krista i evanđelja

Može nam biti dobar putokaz ono što je zabilježila sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa i Božjega Lica, simpatična svetica i crkvena učiteljica: *Oh, ne, nikada nisam žudjela za izvanrednim milostima... Nemam nikakva drugoga sredstva nego rasipati cvijeće i latice na sve strane, tj. ne propustiti nijednu malu žrtvu, nijedan pogled, nijednu riječ, paziti i na najmanje čine i sve činiti iz ljubavi*. I kada je riječ o viđenjima i senzacijama, i ovdje u Međugorju, vrijedi upamtiti jednu njezinu misao: *Ja se mogu hraniti samo istinom i od istine živjeti. Stoga nisam nikada čeznula za viđenjima, vizijama... I za nas vrijedi putokaz da se trebamo hraniti istinom Isusa Krista i evanđelja, hraniti se Euharistijom, Gospodinom, i iz njega i za njega živjeti, a ne trčati za „viđenjima“ i „čudesima“ te davati povoda da se naša vjera ismjehuje, da se njome izruguju i da nam se rugaju zbog lakovjernosti i nezdrave radoznalosti.*

Molitva čini čudesa u vama i preko vas

Sveto pismo ukazuje na molitvu kao duhovnu stvarnost kojom mi vjernici postizemo Božji blagoslov u svome životu

vlč. Adalbert Rebić

Na moć molitve ukazuje već Knjiga Izlaska. Ona opisuje kako se za sukoba Izraelaca s Amalećanima, koji su Izraelcima zapriječili put prema obećanoj zemlji, Mojsije uspinje na visoku goru i ondje zajedno s Aronom i Hurom moli Boga za pobjedu. Dok Mojsije moli, Izraelci pobjeđuju, a kad on prestaje moliti, pobjeđuju Amalećani. Aron i Hur držahu Mojsijeve ruke, jedan s jedne, a drugi s druge strane, tako da je Mojsije mogao izdržati raširenih ruku u molitvi do sunčeva zalaska. Tako na vrlo dojmljiv način biblijski pisac ističe kako je starozavjetni Božji narod pobjeđivao zahvaljujući Mojsijevoj molitvi.

Molitva treba biti ustrajna

Snagu molitve ističe i ulomak iz Lukina evanđelja koji smo čitali prošloga mjeseca 29. nedjelju kroz godinu (Lk 18, 1-8). Poznato nam je da upravo Luka ističe Isusovu molitvu i važnost molitve uopće. Prema Luki Isus često moli, prije svakog važnog pothvata: prije izbora dvanaest apostola, prije preobraženja na Gori i prije muke i smrti na križu. Učenici su bili oduševljeni Isusovim načinom molitve pa su ga molili da i njih tako nauči moliti. Isus ih je naučio moliti kratku molitvu: „Oče! Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje! Kruh naš svagdanji daj nam svaki dan! I otpusti nam grijeha naše: ta i mi otpuštamo svakom dužniku svojem! I ne uvedi nas u napast!“ (Lk 11, 2-4) Kratka molitva, prekrasna molitva. Sadrži sve značajke prave i istinske kršćanske molitve: molitvom slavimo i hvalimo Boga, zahvaljujemo mu za primljena dobra i molimo ga za kruh svagdanji i za oprostjenje grijeha.

Isus uči svoje učenike „kako valja svagda moliti i nikada ne sustati“ (Lk 18, 1). To osvjetljuje prisposobom o udovici – koju jedini Luka donosi u svome evanđelju – koja je tjednima i mjesecima dolazila k jednom sudcu da ju obrani od njezina tužitelja. Sudac dugo nije htio preuzimati udovičinu parnicu, a onda je prihvatio samo zato da ga više ne dolazi mučiti. U prisposobi je govor o pravdi i nepravdi, o moći i nemoći, o ustrajnosti u molitvi unatoč malom izgledu za uspjeh. O samoj molitvi zapravo nema ni riječi. Ona

samo osvjetljuje upornost i trajnost molitve i njezin uspjeh. Kao što je udovičina ustrajna molitva pobijedila bezobzirna sudca, to će više ustrajna molitva Božjih izabranika naići na Božje uslišanje. Zato, Isus kaza na kraju te prisposobe svojim učenicima: „Čujte što govori nepravdani sudac! Ne će li onda Bog obraniti svoje izabrane, koji dan i noć vapiju k njemu, sve ako i odgađa stvar njihovu? Kažem vam, ustati će žurno na njihovu obranu!“ (18, 7-8) Isus je u prisposobi, kao i rabini onoga vremena, tumačio polazeći od maloga, od udovičine molitve, prema većemu, do molitve kršćana.

Isus zaključuje: „Ali kad Sin čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?“ (18, 8) Molitva je tijesno povezana s vjerom. Vjera je temelj, uvjet i bitna pretpostavka uspješnoj molitvi. Isus je svojim učenicima rekao: „Imajte vjeru Božju. Zaista, kažem vam, rekne li tko ovoj gori: 'Digni se i baci u more!' i u srcu svome ne posumnja, nego vjeruje da će se dogoditi to što kaže – doista, bit će mu! Stoga vam kažem: Sve što god zamolite i zaištete, vjerujući da ste postigli i bit će vam!“ (Mk 11, 22-24)

Ako nam molitva nije uspješna, pitajmo se imamo li još uvijek u svom srcu „vjere Božje“. Molimo li mi doista tako da nikada u svome srcu ne posumnjamo? Vjerujemo li doista da smo već postigli ono što molimo? Imamo li čvrstu i postojanu vjeru, kao što ju je imala Marija: „Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!“ (Elizabeta Mariji, Lk 1, 45) Svoje je učenike Isus poticao na ustrajnu molitvu: „Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onomu koji kuca otvorit će se.“ (Mt 7, 7-8) I upozoravao ih je da njihova molitva ne bude kao molitva farizeja, koji vole moliti u sinagogama i na raskrižjima ulica da se pokažu ljudima kako su pobožni, nego da se povuku u svoju sobu, da zatvore vrata iza sebe i pomole se svome Ocu koji vidi u skrovitosti i u skrovitosti će uzvratiti (usp. Mt 6, 5-9). I „bdijte i molite da ne padnete u napast! Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo.“ (Mt 26, 41) I apostol Pavao upozorava vjernike: „Svako vrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa

svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za mene.“ (Ef 6, 18) „Bez prestanka se molite! U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu.“ (1 Sol 5, 17-18) Jakov preporuča: „Pati li tko među vama? Neka moli! Je li tko radostan? Neka pjeva hvalospjeve! Boluje li tko među vama? Neka dozove starijše Crkve! Oni neka mole nad njim mažući ga uljem u ime Gospodnje pa će molitva vjere spasiti nemoćnika; Gospodin će ga podići, i ako je sagriješio, oprostit će mu se. Ispovijedajte dakle jedni drugima grijeha i molite jedni za druge da ozdravite! Mnogo može žarka molitva pravednikova.“ (Jak 5, 13-16)

Kad Sin Čovječji ponovno dođe, veli Isus, „hoće li naći vjere na zemlji, vjere kakvu je imala ova žena u prisposobi?“ Hoće li još naći muževa i žena koji imaju jasan i dosljedan stav i znaju da sve što u životu mogu postići, mogu to samo uz Božju pomoć i zaštitu? Hoće li naći ljude koji molitvom pobjeđuju svoje slabosti, koji misle i na druge ljude oko sebe, koji pitaju, traže pravdu, kao što je tražila pravdu ona žena u prisposobi? Isus nam poručuje da naše vladanje treba biti slično vladanju one žene koja nije posustala. Trebamo imati vjeru Božju, biti svjesni, dakako, da u našem životu ne ovisi uvijek sve o nama, nego smo upućeni jedni na druge, na svoje bližnje. Ako sami više nemamo snage moliti, vjerovati, jer nas je snašla bolest, depresija, nezaposlenost, nepravda, žalost ili smrt, preporučimo se drugima oko sebe, duhovnim osobama, jakima u vjeri. Lijep je običaj da se preporučamo jedni drugima u molitvama. To ima dubok smisao jer živimo u zajedništvu svetih. U nama živi neka Božja moć koja nam baš u teškim trenucima daje snage da možemo pobijediti sve zlo u nama i oko nas. Ugladan liječnik iz Rijeke dr. Škrobonja prije nekoliko godina na predavanju svoje knjige *Sveći od zdravlja* rekao: „Ozdraviti mogu naj-

Ako sami više nemamo snage moliti, vjerovati, jer nas je snašla bolest, depresija, nezaposlenost, nepravda, žalost ili smrt, preporučimo se drugima oko sebe, duhovnim osobama, jakima u vjeri. Lijep je običaj da se preporučamo jedni drugima u molitvama. To ima dubok smisao jer živimo u zajedništvu svetih.

češće samo oni koji vjeruju u transcendenciju, u Boga, oni koji imaju čist odnos s Bogom, oni koji imaju vjeru Božju. Bog pomaže, tješi, ohrabruje, liječi i prati. Bog je tu i u ljudi koji su sasvim na kraju, na rubu svoje egzistencije. Bog je onaj koji u takvim situacijama čini prvi korak. On, naime, nikad lica svojega od ljudi ne odvraća.“

Molitva treba biti izraz iskrena i ponizna srca

Isusova prisposoba o farizeju i cariniku koji dolaze u hram na molitvu, slikovito i zorno prikazuje Božje milosrđe prema grješnicima, a Božji prijezir prema oholima. Ta je prisposoba svojom porukom morala pogoditi u živac farizeje kojima se Isus obraća. Farizeji su se, naime, previše pouzdavali u sebe, u svoju pravедnost, u svoju pobožnost i svoja djela, a premla u Božje milosrđe. Htjeli su svojim djelima iznuditi Božju nagradu. Kao da se Bog može potplatiti!

Farizej i carinik predstavljaju dva tipa židovskih vjernika, zapravo dvije oprečne vjerske stvarnosti židovstva Isusova vremena. Farizeji su u pravilu bili pobožni ljudi, poštovali su Zakon, činili sve što je bilo propisano. I apostol je Pavao bio pripadnik farizejske sljedbe! Carinik je, pak, naprosto poosobljen grješnik! Bavio se prljavim poslom: sabirao je porez za rimskoga okupatora i dolazio u dodir s poganima. Židovima je bilo strogo zabranjeno družiti se s carinicima; carinicima je bio zabranjen ulaz u sinagogu i u hram. Po zakonu službena židovstva oni su bili isključeni iz sinagoge, iz židovskoga zajedništva.

U čemu je onda pogreška farizeja, a u čemu zasluga carinika? Valja pažljivo iščitati opis njihova ponašanja u hramu. „Farizej, uspravan, ovako u sebi moljaše: 'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravdnici, preljubnici ili – kao ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem...' A carinik stojeći izdaleka ne usudi se ni očiju podignuti k nebu, nego se udaraše u prsa govoreći: 'Bože, milostiv budi meni grješniku!'“ (Lk 18, 11-13) Carinik je u nevolji: morao bi ostaviti svoj prljav posao, a to ne može. I on mora sebi i svojoj obitelji osi-

gurati egzistenciju. Da bi ispunio Isusov zahtjev, morao bi se poput carinika Zakeja obratiti, nadoknaditi štetu nanесenu pojedincima koje je opljačkao (Lk 19, 8). Osim toga, farizeji su mu kao predstavnici duhovne vlasti zatvorili vrata u nebesko kraljevstvo. Sjetimo se Isusovih riječi izrečenih farizejima: „Uzeste ključ znanja: sami ne udoste, a spriječiste one koji htjedoše učiti!“ (Lk 11, 52)

A ipak ovaj potonji, to jest carinik, „side opravdan kući svojoj, a ne onaj, farizej, jer svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen!“ U ovim je ključnim riječima Isusova poruka! Zbog ove rečenice Isus je ispričovijedao prisposobu kojom je osvjetlio svoj nauk o molitvi, o uslišanju... Isus ističe da je Bog neizmerno milosrdan prema grješnicima, prema svima onima koji pred njim priznaju svoje slabosti, zloće, propuste... kao što to i mi uvijek činimo na početku euharistijskoga slavlja. Carinik je ispovjedio svoj grijeh pred Bogom i pred zajednicom i molio za oprostjenje. Takvom grješniku Bog iskazuje milosrđe, ljubav i oprostjenje.

U farizejevima riječima nema ništa tomu slična! On se hvali svojim pobožnim djelima, a osuđuje druge oko sebe. On se pravi pravednikom, svetcem, ukazuje na svoja djela, prezire druge oko sebe, zatvara im vrata sinagoge i hrama. To su oni drugi, drukčiji od nas! A Bog misli i postupa sasvim drukčije od nas. Odmah nakon ovog ulomka, ne bez razloga, Luka donosi ove Isusove riječi: „Pustite dječicu neka dolaze k meni i ne priječite im, jer takvih je kraljevstvo Božje!“ (Lk 18, 16) Svatko tko k Bogu dolazi kao dijete, kao potrebnik, kao slab, Bog ga objeručke prima, kao što je primio izgubljena sina. Na istoj je razini i prvo i osnovno blaženstvo: „Blago siromasima duhom – to jest onima koji su takvi pred Bogom – njihovo je kraljevstvo nebesko!“ (Mt 5, 3, usp. Lk 6, 20) Odnosno, „Svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen!“ (Lk 18, 14)

Upravo je sve to obuhvatila i Gospa Međugorska ovomjesečnom svojom porukom. Slušajmo je! Primijenimo u svagdanjem životu njezine poruke pa ćemo zavazda biti sretni.

Snimila Lidija Pašić

Tko moli, lakše će postiti, a tko posti, lakše će moliti

Marija, Kraljica Mira, želi da shvatimo da nam je svima Majka i da nam majčinski želi pomoći. Ona je Majka živih, nova Eva koja je donijela život, izvor života – Isusa Krista.

fra Slavko Barbarić

Svijet ima budućnost samo s čovjekom srca

Pod Križem je službeno postala Majkom svih ljudi. Njezinu želju da to shvate svi ljudi, Božja stvorenja, ne možemo nikako odvojiti ni rastaviti od sadašnjeg trenutka. Svjedoci smo, naime, da se ljudi sve manje prepoznaju kao braća i sestre, postajući u isto vrijeme širitelji zla i smrti jedni za druge. Ratni je vjor mnoge zaslijepio, mnoga su lica osjenjena mržnjom, duhom osvete, izborana žalošću i tugom. Ljudi se sve manje prepoznaju. Marija kao Majka trpi zbog toga i želi nam pomoći. Otvoriti se njoj, Majci, i prihvatiti je kao Majku bio bi svakako prvi korak prema miru i dobru svih ljudi, svih naroda i religija.

Marija nam se nudi kao Kraljica Mira, majka života, majka utjehe, dobrote, ljubavi i praštanja. Prepoznati je, dopustiti da nam pomogne, bio bi svakako novi početak za pojedinca, obitelji, narode i svijet.

Molitva je put do shvaćanja događaja u ovome sadašnjem trenutku, za koji ona veli da je zacijelo osobit, poseban. Molitvom ćemo shvatiti njezine poruke i početi ih živjeti, u molitvi će nam biti darovano svjetlo da shvatimo Božju riječ, da pročitamo znakove vremena.

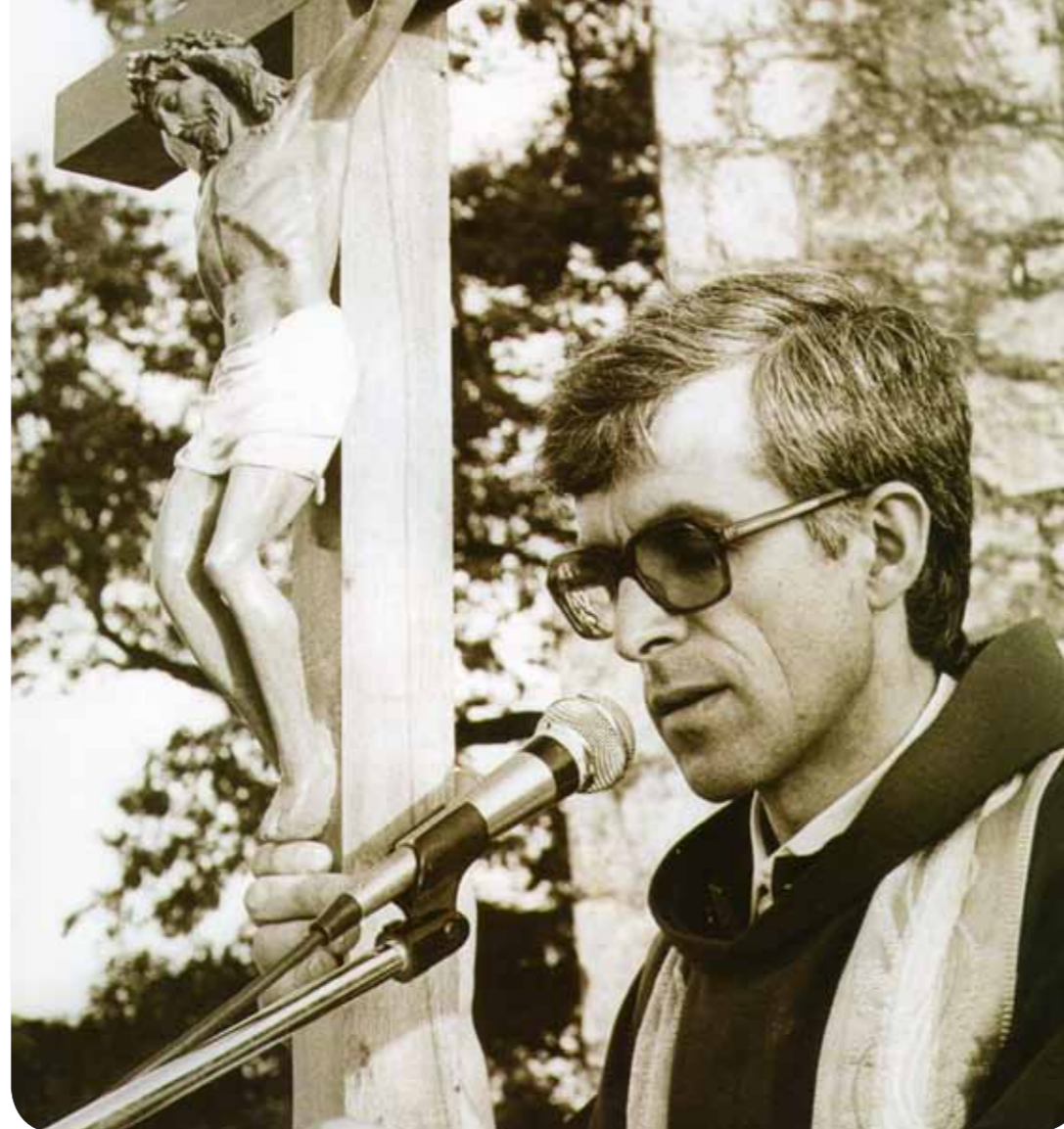
Marija nas poziva da se približimo njezinu srcu i srcu njezina Sina. Ta dva srca su znak ljubavi i života i poziv na ljubav i život. Tko se u molitvi bude družio s Marijom i Isusom, postat će novi čovjek, čovjek srca. A samo s čovjekom srca svijet ima budućnost. Tko bude nadahnut ovim srcima ne će biti zahvaćen zlom, iako će mu se zlo nametati, niti će ući u tamu, jer će imati svjetlo, niti će izgubiti mir pa makar morao trpjeti, niti se osjećati osamljenim, makar ga svi napustili. Tko se bude družio s Isusom i Marijom bit će čovjek dobre volje prema svim ljudima i stvorenjima i postat će blagoslovom za sve. A učiniti ono što nam govori, znači činiti sve

za svoje osobno i sveopće spasenje. Pomoć nam nudi, ako je prihvatimo, našli smo put! (1993.)

Gospa je znala što nas čeka

Smisao međugorskih ukazanja i poziva na mir po molitvi, postu i praštanju možemo shvatiti upravo u ovom trenutku naše povijesti, jer je lako živjeti u miru kad je vanjski mir siguran, jer je lako praštati i govoriti o praštanju kad nisi uvrijeđen, o slobodi kad nisi u zatvoru, o nadi kad nisi razočaran, o ljubavi kad te mržnja ne salijeće i ne opravdava tuđom mržnjom. Gospa je znala što nas čeka, pa je došla da nas pripremi. I dok osjećamo kako nije lako ostati na visini kad te sve vuče u dolinu tame i zla, razaranja i uništavanja, ona nam obećaje da će nam Bog dati snage i radosti za ovo vrijeme. Tko još ima odvažnosti govoriti o snazi radosti kad nas sve nuka upravo na žalost i tjeskobu? Ona govori jer zna da to ne dolazi od nas nego od Boga, koji je Otac i daje svoga Sina da svako ljudsko biće bude snažno u borbi protiv zla, radosno nad pobjedom protiv zla, ili otvoreno radosti koju donosi rast u dobu. Kao i sv. Pavao, koji pjeva Kristu hvalu i slavu, jer se on upravo u njegovim slabostima pokaza velikim i jakim, Bog ne traži od nas ništa ako nam prije nije dao.

Stoga bih želio svima svom silinom svojega glasa doviknuti ono što nam Sv. pismo poručuje: I kad vidite da se sve to događa, podignite svoje glave jer se približilo vaše otкупljenje. Radujte se kad trpite, kad ste progonjeni, jer znate da su vam imena zapisana u vječnosti, u vječnoj ljubavi. Shvatite da patnje ovoga svijeta nisu ništa prema slavi koja se ima objaviti! Podignite glave vi umorni, opterećeni, prognani, uciviljeni, žalosni, razočarani, ranjeni, invalidi, siročad, udovice, žalosne majke, zaručnice i supruge. Svi zajedno uzdignite glave, ne bojte se, jer Gospodin dolazi i daje radost i snagu. A Marija

nam opet poručuje: Ja sam vam blizu, molim za vas, zagovaram vas, ljubim i blagoslivljam. (1993.)

Tamo gdje zakaže majčinska ljubav, život postaje nemoguć

Svojom nazočnošću Gospa nam pokazuje svoju ljubav. Njezina ljubav je majčinska ljubav koja stvara uvjete za život i rad, za rast i razvijanje. Kad čovjek zna da ga netko ljubi, i to bezuvjetnom ljubavlju, onda mora dobiti snagu i početi ljubiti druge ljubavlju koja stvara uvjete za život, boreći se protiv uništenja i smrti. To je ona ljubav koja upravo danas svijetu nedostaje. Tamo, naime, gdje zakaže majčinska ljubav, pa bilo to u ratu ili u miru, tamo život postaje nemoguć, tamo rastu nasilje i duh uništavanja. Otvoriti se toj majčinskoj ljubavi znači pokrenuti u sebi one snage kojima ćemo i u neljudskim uvjetima stvarati uvjete za život. Prihvatiti njezinu nazočnost i njezinu ljubav u ovo vrijeme za nas znači novu snagu praštanja i pomirenja. A to nam je sada najpotrebnije. Gorčinom, ljutnjom, agresivnošću, mržnjom ne ćemo ništa postići, nego ćemo uništiti i ono što vanjskom neprijatelju nije uspjelo. (1994.)

Gospa nas poziva da svijet približimo Bogu

Poznajem ovdje u Međugorju i mlade i starije koji su ostavili drogu, utrku za materijalnim stvarima, za užiticima ovoga svijeta, i koji se još čude kako su mogli biti tako lakomisljeni i vjerovati da ih je ono što su činili trebalo usrećiti. Postaju neumorni svjedoci božanskog djelovanja i vraćaju se s pojedincima, obiteljima, skupinama, želeći im pomoći da nađu Boga, da ih on ispuni. Preporučuju ispovijed, post, molitve jer su na vlastitoj koži osjetili dokle čovjek stigne kad ga zlo vodi. Mnogi su danas svoju glad za Bogom, na žalost, utolili grijehom i zlom, izgubivši osjećaj i smisao za ljudske i kršćanske vrijednosti, za ono što je uzvišeno i časno. Raste stoga uvjerenje da pošten čovjek, mladić, djevojka, marljiv đak i student, vjeran muž i marljiva supruga koji se otvaraju životu, nemaju šanse u ovome svijetu, a oni koji su se otvorili zakonima svijeta i tijela postaju mnogima uzor. Opasan je obrat vrjednota i vrijednosti. Stoga su svjedoci božanskoga života i reda još potrebniji. Gospa ne poziva da sudimo svijetu, nego da ga približimo Bogu. Ona govori o majčinskom blagoslovu kojim nas blagosliv-

lja. Blagoslivljati nije nikakav magičan čin koji obećaje laka rješenja, nego biti aktivan i štititi i ljubiti život. Svojim životom i svakom riječju svatko od nas ili blagoslivlja ili proklinje. Ono što radimo nikada nije „privatno“, ono odmah nadilazi naš život i ulazi u svijet i živote drugih. Marija, kao Majka, ulazi u naš život, po ukazanjima je ušla u našu sadašnjost i želi je s nama učiniti blagoslovljenom. Otvoriti se njezinu pozivu, dati joj ruku, početi s njom, znači imati život, znači biti ispunjen ljubavlju i osposobljen za ljubav. A to je mir i uvjet mira. To je onda zapravo Uskrs. (1994.)

Početak se ne treba bojati

Gospa je željela da molimo srcem, što znači moliti s ljubavlju. Mnogi se ljudi tuže da nemaju vremena za molitvu. Kad god smo se, međutim, tako htjeli opravdati, zaboravili smo da vrijeme nije problem. Ne treba produljivati dan da bi se imalo vremena za molitvu jer ključ vremena nisu sati u danu, nego ljubav. Svi smo iskusili da imamo vremena za onoga ili ono što ljubimo, a nemamo vremena za ono ili onoga koga ne ljubimo. Za molitvu srcem nisu potrebni ni duboki doživljaji, ni posebne ekstaze, ni posebni izljevi ljubavi i mira. Dobro je, stoga, stvoriti jedan kutak u kući gdje se nalaze križ, svijeća, Sv. pismo, krunica, Gospina slika. U vrijeme molitve isključimo radio, televiziju, telefon... To je dovoljno za početak. Ne treba se bojati početka. Dobro je sjetiti se i svih nakana na koje nas je Gospa pozvala moliti. Prva nakana po kojoj je Međugorje postalo poznato u svijetu je molitva i post za mir u srcu svakoga čovjeka, obitelji, Crkve i svijeta. U mnogim porukama Gospa nas je pozvala da molimo za obitelj, pozvala je obitelji da mole, te da svi molimo za Papu, biskupe, svećenike i za mlade, jer oni mnogo trpe u današnjem svijetu. (1994.)

Odluka u slobodi srca

Marija nas poziva da ljubimo Boga iznad svega. Treba se za to odlučiti. Dobro nam je poznata ova zapovijed. Krist ju je proglasio prvom zapovijedi – ljubi Boga iznad svega – i dao je drugu, jednaku prvoj – ljubi bližnjega kao samoga sebe. Ove su zapovijedi uvjet jedna drugoj. Ne možemo ljubiti Boga iznad svega ako isključimo ljubav prema bližnjemu, a ljubav prema bližnjemu gubi temelj bez ljubavi prema Bogu. O prvoj zapovijedi ne želi ništa drugo reći nego naglasiti da je ljubav milost i neka prva nakana naše svakodnevne molitve bude: Budimo sposobni ljubiti Boga iznad svega. (1996.)

Upravo kao što je Marija to pokazala u trenutku navještenja. Ljubav prema Bogu i povjerenje u Boga, kojemu je sve moguće, kao što je rekao anđeo, bili su odlučni za Marijin pristanak. Ona nije rekla ja razumijem, nego ja vjerujem, neka mi bude po riječi Tvojoj. To je bila odluka u slobodi srca i s ljubavlju, upravo kao što nas poziva u poruci. Sloboda bez ljubavi ostaje bez svojega pravca i bez sadržaja, postaje anarhijom, bezvlađem, postaje opasnošću za vlastiti život i živote drugih, a može se izreći onom poznatom uzrečicom: sve što mogu, dopušteno mi je bez ikakve odgovornosti za ono što činim. Ljubav bez slobode ne može ni postojati, jer se može ljubiti i droga i alkohol i nasilje i rat i materijalne stvari, čak i ono što drugoga uništava. U takvim slučajevima riječ je o ropstvu. (1996.)

Život s kruhom

U školi molitve važno je shvatiti da govoreći „budi volja Tvoja“ doista mislimo ozbiljno. To znači dopustiti Bogu slobodu i vrijeme kada i kako će nas uslišiti. Međutim, Marija nas poziva i na post. Post je uvijek povezan s odricanjem od hrane. U međugorskoj školi post je bolje nazivati „život s kruhom“. Ovakav post ima svoje duboko značenje za rast u ljubavi i vjeri prema Euharistiji. Tko ponovno otkrije zemaljski kruh, taj će lakše otkrivati i onaj kruh koji je sišao s neba da dade život svijetu.

Tko moli, lakše će postiti, a tko posti, lakše će moliti.

Post i molitva zacijelo nisu sami sebi svrhom. U postu i molitvi srce se više otvara Bogu i ljudima. Ako se to ne događa treba se zaista upitati koje su se prepreke ispriječile duhovnom rastu. Sigurno je u duhovnom životu da se ne raste ako se ne moli i ne posti. Dovoljno je pogledati što se među nama kršćanima događa pa ćemo shvatiti da nam je potrebna ozbiljna odluka i za molitvu i za post. Koliko se ljudi naziva kršćanima, a u svome životu ostaju neprestani robovi sebičnosti, ljubomore, zavisti, oholosti, materijalističkoga stava u životu i radu, koliko ih se odaje alkoholizmu ili su žrtve droge. Kršćanima se nazivaju, a ne poznaju i ne prihvaćaju zakone ljubavi, praštanja, milosrđa, pravednosti i istine. Tko se ozbiljno prihvati posta i molitve, taj će najprije vidjeti gdje se nalazi i dobit će snagu da se oslobađa robovanja grijehu i svijetu i izići će na slobodu djece Božje. Tek se u slobodi može govoriti o pripremi za Isusov dolazak i prihvaćanje Isusa. (1996.)

Iz knjige *Poruka za sadašnji trenutak*

Dana 24. studenoga navršava se trinaest godina od smrti fra Slavka Barbarića, svećenika koji je osamnaest godina svoga života posvetio širenju poruke Kraljice Mira i radu s hodočasnicima. Umro je 24. studenoga 2000. na Križevcu, na povratku s pobožnosti križnoga puta. Sljedećega dana, 25. studenoga, Marija Pavlović-Lunetti prenijela je redovitu Gospinu poruku: "Draga dječo! Danas, kad vam je nebo na poseban način blizu, pozivam vas na molitvu da preko molitve stavite Boga na prvo mjesto... Radujem se s vama i želim vam reći da se vaš brat Slavko rodio u nebo i da zagovara za vas."

Fra Slavko je rođen 11. ožujka 1946. u Dragičini, župa Čerin, kao četvrto dijete Marka i Luce Barbarić. Kršten je već sutradan u župnoj crkvi sv. Stjepana Prvomučnika. Osnovnu školu pohađao je na Čerinu, a gimnaziju u isusovačkom sjemeništu u Dubrovniku. Franjevački habit obukao je 14. srpnja 1965. na Humcu. Nakon godine novicijata upisuje teologiju u Visokom, no studij mora prekinuti jer je pozvan na odsluženje vojnoga roka. Po povratku iz vojske, drugu godinu teologije završava u Sarajevu, nakon čega odlazi studirati u Austriju, u grad Schwaz. Za svećenika je zaređen 19. prosinca 1971.

Nakon mlade Mise, koju je slavio 2. siječnja 1972. u svojoj rodnoj župi, starješinstvo fra Slavka ponovno šalje u Austriju, gdje nastavlja studij i započinje pastoralnu djelatnost. Nakon povratka iz Austrije fra Slavko pastoralno djeluje u Čapljini, Mostaru, Međugorju, na Humcu... Godine 1981. fra Slavko boravi u Njemačkoj, gdje dovršava svoj doktorat.

Već u jesen 1982. fra Slavko je u 15. broju *Kršnog zavičaja* objavio prvu znanstvenu analizu međugorskih ukazanja: *Psihološko-pedagoški pristup vidiocima*. Otada ne prestaje njegova angažiranost u mjestu koje je Gospa odabrala. Piše članke i knjige, ispovijeda, predmoli pobožnost krunice i križnoga puta, vodi klanjanje Presvetom, putuje diljem svijeta svjedočiti o Gospinoj poruci, vodi molitvene susrete, utemeljuje molitveni susret mladih, međunarodni seminar za svećenike, susret bračnih parova, dane posta i molitve... K tomu, utemeljuje fond Prijatelji talentata, Majčino selo, Vrt sv. Franje, zajednicu Milosrdni Otac te pomaže osnutak zajednice Cenacolo.

Na obljetnicu fra Slavkove smrti, župljani i hodočasnici koji će tih dana boraviti u Međugorju molit će križni put na Križevcu i sudjelovati na večernjem liturgijsko-molitvenom programu u župnoj crkvi.

Neka ovi razgovori pomognu svima u hodu prema dobru

Fra Slavko je, uz brojne druge, napisao i tri opsežne knjige razgovora. Većina ih je nastala u Međugorju, no neki su vođeni za njegovih putovanja po svijetu. Na koncu prve knjige *Razgovori (Sveta baština, Duvno, 1990.)* objavljen je razgovor i s fra Slavkom, koji je priredio urednik knjige fra Jakov Bubalo. Donosimo ga u cijelosti.

Slavko, počnimo od kraja! Naime, na kraju svakog Tvoga razgovora stajao je neobičan potpis: „Razgovarao abc“. Što znači taj neobični znamen „abc“?

- To je potpis za koji sam se odlučio kad sam prvi put pokušao nešto napisati za novine. Htio sam time zapravo reći da sam svjestan svojih omeđenih spisateljskih mogućnosti te da moj tekst treba shvatiti kao početnički, pa otud i u mom potpisu početna slova abecede. Nikad mi stil u pisanju nije lako tekao. Toga sam stalno svjestan.

Kako si počeo voditi ove zanimljive i po mnogo čemu jedinstvene razgovore? Slučajno ili hotimično?

- Kad sam se u proljeće 1982. vratio sa studija iz Njemačke, osjetio sam želju i potrebu da surađujem u našoj *Svetoj baštini*. A budući da sam se uz redoviti studij bavio terapijom, osobito logoterapijom, pomislio sam da bi bilo korisno iznositi iskustva i razmišljanja ljudi koji imaju što reći, a ne javljaju se. U početku nisam znao kako će to ići, koliko će biti moguće naći takvih ljudi i tema. Tijekom vremena ovakvi su se razgovori ustalili, pa iz nesigurnog početka nastade hotimičan i namjeran posao.

Jesi li nekim posebnim mjerilom vršio izbor među više mogućih sugovornika?

- Na početku sam tražio osobe za koje sam smatrao da mogu nešto zanimljivo reći o sebi ili o nekoj temi. I sve sam se više uvjeravao te se na kraju uvjerio da svaki čovjek može biti sugovornik na stranici *Svete baštine* koja nosi nadnaslov „Naš sugovornik“. Međutim, s Međugorjem su se pomalo sami od sebe nametali sugovornici. Izbor nije bio težak.

Tko je od Tvojih sugovornika na Tebe ostavio poseban dojam?

- Mnogo je bilo posebnih dojmova, pa ih je teško izdvojiti. Kad se sjetim da sam razgovarao s Majkom Terezijom ili s Helderom Camarom, s Tatjanom Goričevom ili s Christom Meves, onda je teško reći tko je ostavio najjači dojam. Ipak, najdublje divljenje ostavilo je na mene obraćenje Marca L. On je bio pripadnik IRA-e (Irske republikanske vojske) i u zatvoru se obratio. Otad se neprekidno divim veličnosti i jakosti Božje milosti, koja od jednoga nepomirljiva vojnika -borca (učili su ga da mora mrziti kako bi mu strojnica mogla ubijati) tvori čovjeka mira i pomirenja. I on se sada priprema za svećeničko zvanje!

Većinu razgovora vodio si u Međugorju. Kako si u tome uspijevao, uz tolike tekuće obveze i neprekidnu hodočasničku stisku?

- Bilo je to ipak jednostavnije nego se može zamisliti. Kad bih osjetio da mi netko može nešto više reći, ja sam osobno tražio takav razgovor. I uvijek se tu netko našao, baš u pravi čas.

Je li bilo sumnjičenja ili odbijanja ponuđenih razgovora?

- Koliko se sjećam, u tom pogledu nije bilo nikakvih problema.

A nitko nije odbio razgovor, ako za to nije imao valjane razloge. Naime, koji put su prilike nalagale da se razgovor u tom času ne obavi.

Je li bilo naknadnih primjedaba ili ograničenja od strane pojedinih sugovornika?

- Naknadnih primjedaba nije bilo. A nije bilo ni ikakvih ograničenja sa strane mojih sugovornika.

Je li koji sugovornik tražio primjerak lista u kojem je razgovor objavljen?

- Bilo je dosta sugovornika koji su tražili primjerak lista *Svete baštine* u kojem su ovi razgovori objavljeni. Takvima je list uručen.

Na kojim si jezicima vodio razgovore?

- Razgovore sam vodio na hrvatskom, njemačkom, talijanskom, francuskom, engleskom i s Helderom Camarom u Recifeu na portugalskom jeziku. Točnije rečeno, on je govorio svojim materinskim portugalskim jezikom, a ja sam govorio talijanski. Majka Terezija odgovarala mi je najprije na engleskom jeziku, a onda smo prešli na hrvatski.

Jesi li se redovito služio kasetofonom?

- Da. Redovito sam se služio kasetofonom. A bilo je sugovornika koji su i pismeno odgovarali na postavljena pitanja. Primjerice, to su bili kardinal Franjo Kuharić, profesor Vladeta Jerotić, pjesnik fra Janko Bubalo i još ponetko.

Jesi li se pri oblikovanju pitanja služio nekim uhodanim obrascem?

- Pri postavljanju pitanja najviše mi je pomoglo trenutačno raspoloženje sugovornika te njegovi odgovori, iz kojih su se onda rađala nova pitanja. Sve je to zavisilo od osobe i od tematike.

Najdublje divljenje ostavilo je na mene obraćenje Marca L. On je bio pripadnik IRA-e (Irske republikanske vojske) i u zatvoru se obratio. Otad se neprekidno divim veličnosti i jakosti Božje milosti, koja od jednoga nepomirljivog vojnika-borca (učili su ga da mora mrziti kako bi mu strojnica mogla ubijati) tvori čovjeka mira i pomirenja. I on se sada priprema za svećeničko zvanje!

Jesi li imao poteškoća u sporazumijevanju?

- Nije bilo nikakvih poteškoća. Ni u pogledu jezika ni u pogledu predmeta o kojem se razgovor vodio. Obično bih sugovorniku predočio teme razgovora, a onda bi razgovor potekao. Ja sam osobno iz tih razgovora uvijek štošta naučio. A razgovori su svaki put bili znatno opširniji nego što su objavljeni, jer *Sveta baština* ima i svoje prostorne i tematske granice.

Imaš li možda neobjavljenih razgovora?

- Da, svakako. List *Sveta baština* izlazi jednom mjesečno, a razgovori su mnogo češći. Stoga su neki ostali na čekanju, a namjesto njih došli su drugi, noviji i važniji. Primjerice, ostali su neobjavljeni razgovori s kardinalom Sao Paulu u Brazilu Arnsom, s franjevcem Leonar-

dom Boffom, s Viktorom Franklom, s jednim anglikanskim biskupom, itd.

Kao urednik *Svete baštine*, priređivao sam ove Tvoje razgovore za tisak. Upravo poradi toga, što sam svemu tome bio izravni svjedok, ne mogu se složiti s nekim primjedbama da su Tvoji razgovori slični jedni drugima „kako jaje jajetu“. Što Ti kažeš na te primjedbe?

- Ja se nikada ne želim protiviti dojmovima ljudi i dopuštam da netko tako i misli. Ali, budući da sam uvijek pokušavao ostati na dubokim ljudskim istinama, iskustvima, mukama i traženjima, tjeskobama i radostima, nije mi preostalo ništa drugo nego sugovornicima često postavljati slična pitanja. A da su i odgovori bili slični ili isti, ja bih odmah nakon prvoga razgovora prestao s ovakvim poslom. To je nekako isto kao kad liječnik raznim bolesnicima uvijek postavlja slična ili ista pitanja, a očekuje i dobiva povesne različite odgovore.

Neke si razgovore vodio i u inozemstvu. Kakvo iskustvo odatle nosiš?

- Iskustva su gotovo ista kao i s onim sugovornicima s kojima sam razgovarao kod kuće. Rado se sjećam dojma koji sam stekao kad sam pozvonio na vrata jednostavne kuće u Brazilu, gdje stanuje dom Helder Camara. Očekivao sam da će se preda mnom pojaviti netko od poslužitelja koji će me o svemu dobro propitati, pa naložiti da čekam. Ali nije bilo tako. Preda mnom se osobno pojavio dom Helder Camara i odmah me ponudio da uđem u kuću. Za vrijeme razgovora on je bio i poslužitelj, a ipak je on nadbiskup. Očigledno je da živi onako kako drugima propovijeda.

Želiš li Ti neko pitanje postaviti ili možda nešto dodati?

- Moja bi želja bila da iskustva koja su donešena u ovim razgovorima potaknu sve čitatelje na mir, dobrotu i ljubav te da svima pomognu u hodu prema dobru.

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, srce svijeta i sunce spasa (XVII.)

fra Petar Ljubičić

Presveta Euharistija trebala bi biti središte našega života

Euharistija je najveća dragocjenost koju je Bog mogao darovati nama – svojim ljubljanim bićima. Priznajmo iskreno da je sveta Misa najdivnije i najsilnije čudo Božje ljubavi prema čovjeku kojega Bog od iskona beskrajno ljubi i želi učiniti vječno blaženim i sretnim. Zar se uopće može zamisliti veća dragocjenost od neprestana Božjega darivanja pod prilikama kruha i vina svima koji Ga trebaju, traže i čeznu za Njim?!

Euharistija je bila i ostala srce i duša svekolikoga kršćanskog bogoštovlja i vjerničkoga života. Ona je vrhunac sveg kršćanskog života. Euharistija je velika milosna rijeka koja izvire ispod križa, pere grješnu zemlju, duše čisti i posvećuje, liječi i spašava. Iz nje izlaze sve milosti za vjernika i Crkvu.

Sluga Božji fra Ante Antić, koji se u vječnost preselio na glasu svetosti, piše:

„Isus Krist više je ljubio svoga Nebeskoga Oca, Njegovu slavu i čast, nas, naše dobro i naše spasenje nego sebe i svoj vlastiti život. Iz ove velike, jedino prave ljubavi On je postao čovjekom, uzeo na sebe sve ljudske nevolje, trpio siromaštvo, progonstvo, prijezir i smrt. Sve mu se ovo činilo malo iz prevelike ljubavi kojom je prema nama izgarao. Da udovolji ovoj žarkoj ljubavi, ostao je s nama u Sakramentu oltara i svakome se daje u svetoj pričesti! Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu jest središte, temelj našega duhovnog života. Naš je život kao rijeka bez ikakvih rukavaca koja se sva izliva u beskrajno more presvete Euharistije – u božansko Srce Isusovo u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Isus u presvetoj Euharistiji bit će Sunce Vašega života, Učitelj koji Vas uči i svojim naukom i svojim primjerom. Bit će zaručnik komu Vi pripadate i koga ljubite iz svega srca, sve duše, sve snage svoje i sve jakosti svoje i jedina Vam je želja s Njim se sjediniti u jednostavnoj vjeri i savršenoj ljubavi. Vi ćete po duhu pokore mrtviti svoj život na ovome svijetu i sačuvati ga za život vječni.“

Euharistija za oca Antića nije predmet štovanja, nego izvor i uvir ukupna života:

„Presveta Euharistija neka bude središte Vašega života. Ljubiti Isusa u Presvetom sakramentu, nasljedovati ga, živjeti Njegovim životom, hodati u Njegovoj nazočnosti, biti žrtva za Njega u tabernakulu – eto to je Vaš život!“ Stoga ne čudi što Antić tako ustrajno i žarko potiče na razvijanje te euharistične pobožnosti, odnosno duhovnosti. Tako piše: „Budite ponizni, maleni, skriveni kao Isus u hostiji, da budete mala hostija koja u sebi nosi Isusa i da ga nasljedujete u dubokoj poniznosti i žarkoj ljubavi.“

„U vremenu smo kada je naš božanski Spasitelj pokazao najveću ljubav prema nama. Ta se ljubav pokazala bilo pri ustanovi presvete Euharistije, bilo u Njegovoj presvetoj mucii. *Mysterium Crucis et Mysterium Eucharistie* tako su usko povezani da jedan pretpostavlja i tumači drugoga. Ova presveta otajstva najviše posvećuju dušu i Boga proslavljaju. Isus hoće da ih se uvijek sjećamo. Po ovim svetim otajstvima mi smo sjedinjeni s Njime i postajemo dionici cijeloga Njegova svetoga života i svih Njegovih otajstava!“

„Srce je moje u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Kad god mogu tijekom dana, ne propuštam da Mu se poklonim, dođem u kapelu i ostanem kod Njega koliko mogu. Sve svoje molitve želio bih obaviti pred Njim. Svetu Misu želim slaviti najbolje. Sv. oficij, sv. Misu želio bih svaki dan slušati, prisustvovati na njoj, pa bilo u koje vrijeme, samo ako sam slobodan. Posebnu pobožnost imam prema sv. Misi.“

„Najveća je stvarnost na svijetu Presveta Oltarski Sakrament. Bog s nama... Budite anđeo tješitelj presvete Euharistije. Anđeo koji služi presvetu Euharistiju, anđeo koji prati presvetu Euharistiju... Tu će Vam Isus otkriti svoju ljubav, svoju milinu i svojom utjehom će utješiti što nadilazi sve riječi i osjećaje.“

„Sva snaga posvećenja i spasenja našega dolazi od Žrtve oltara. Tajna svega djelovanja i uspjeha redovničko-svećeničkoga života stoji u jedinstvu s božanskim Učiteljem koji se žrtvuje u sv. Misi. Naše klerike moramo upućivati neprestano k Isusu u Presvetom sakramentu. Jedinstvo s Njim izvor je sve snage, moći i jakosti njihove. Štoga sadimo u nji-

hove duše, sve što sijemo u njihova srca treba presveta Euharistija oploditi, ojačati i dovesti do punine – savršenosti. Ne možemo pojmiti klerika koji se posvećuje službi božanskoga Spasitelja bez posebne ljubavi prema presvetoj Euharistiji i Žrtvi oltara.“ (AS 1, 8)

„Sve predajte Isusu u presvetoj Euharistiji i Vi kao Njegov anđeo udite u Njegove misli, sudove, osjećaje i imajte iste riječi, osjećaje kao i Isus...“ (AP 11/24)

Subratu svećeniku savjetuje: „Molim te revno nastoj oko svoga duhovnog usavršavanja. Ljubi posebnom ljubavlju presv. Euharistiju. Promatraj je, uči je, živi s njom i u njoj i za nju. Često budi kod nje. Na oltaru budi anđeo, u ispovjedaonici milosrdni Samaritanac, na propovjedaonici apostol, među povjerenim stadom dobri pastir, a za braću i bližnje kao hostija.“

„Ugledaj se u sv. hostiju jer je u njoj punina svake krjeposti i savršenosti. Ako ti je krjepost Isusova zemaljskoga života daleko, krjeposti Isusove u sv. hostiji tako su blizu. Jasne su, lako ih vidiš, pipaš. Tu je najdublja poniznost, najveća ljubav, savršena dobrota i milosrđe, neizmjerena veličina i moć. Isus u sv. hostiji neprestano moli, hvali, slavi, časti Oca nebeskoga. Provodi život skroman, ponižen. Ljubi tišinu i muk. Čitav život boravi u samozataji sebe, svoje slave i veličine. Kao da zaboravlja na se, a nas se uvijek sjeća, daje nam svoje milosti, pomaže nas, oprašta nam. Eto vidiš, u sv. hostiji nalaziš primjer svake krjeposti i ako imaš sreću da ga gledaš, milost da ga pohadaš, da se Njim

"Isus Krist više je ljubio svoga Nebeskoga Oca, Njegovu slavu i čast, nas, naše dobro i naše spasenje nego sebe i svoj vlastiti život. Iz ove velike, jedino prave ljubavi On je postao čovjekom, uzeo na sebe sve ljudske nevolje, trpio siromaštvo, progonstvo, prijezir i smrt."

hraniš, imaš dužnost nasljedovati ga i nježno ljubiti.“

Istinska euharistijska duhovnost i euharistijska pobožnost, tako tipične za franjevačku duhovnost, sigurno su ozračje i prostor u kojemu će se moći razvijati i euharistijski duh služenja. „Nasljedovanje presvete Euharistije služi svakome i uvijek. I vi ste službenici Njegovi koji služe da biste bili slični Isusu u Oltarskom Sakramentu koji je svima sve.“

Zbog toga je za oca Antića Isus u svetohraništu najbolje mjesto gdje čovjek može slušati svu dubinu Božje ljubavi i gdje i sam može postati osoba žarke ljubavi. „Ulaziti svaki dan u život presvete Euharistije, svako jutro kušati kod Njegova stola i u posjetima preko dana dubinu, visinu, širinu Njegove ljubavi u tabernakulu, eto pravoga napretka vašega duhovnog života, vaše životne misije u svetom Redu...“

Najbolja motivacija takve duhovnosti i takve euharistijske pobožnosti jest duboka vjera u djelotvornu prisutnost Isusa u Presve-

tom Oltarskom Sakramentu i želja da se s Njim u svemu suobliči. „Vaša je središnja misao presveta Euharistija. Isus me iz tabernakula gleda, prati, svugdje me slijedi. Ja radim, vršim svoju dužnost, svoj posao za Nj, s Njime i po Njemu!“

Uđite u božanski svijet presv. Euharistije koja kruži cijelim svijetom i zato je među nama da se Bog proslavljuje i duše spašavaju. Ne gledajte na svoje interese, nego na Božje.

Presveta je Euharistija kao ljupka oaza Elim usred pustinje gdje se palme uvis dižu, gdje izvori žubore, gdje se ostvaruju riječi *Venite ad me omnes, qui onerati estis, et ego reficiat vos ili Isus u Euharistiji je (taj) prijatelj nad prijateljima. On jedini ima dovoljno duha i srca, jedini On dovoljno je lijep i bogat, moćan i dobrostiv.*

Zadivljujući je taj živ, iskustven govor o. Antića o Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Iz iskustva je govorio da u euharistijskom Isusu valja naći temeljno duhovno uporište.

Jednom je svećeniku poručio: „A gdje sada imaš Isusa živa, stvarna? U presve-

toj Euharistiji. Eto tvoje posebne pobožnosti koju ćeš vazda živom vjerom i duhovnom poniznošću vršiti. Što više, što češće presvetoj Euharistiji duhom i srcem trebaš nazočiti. U teškoćama, u dvojbi, napasti, u sumnji, u žalosti, u radosti, u uspjehu i veselju – u svemu odmah k euharistijskom božanskom Srcu. Sve Njemu prikazati, darovati, žrtvovati s Njime od svega odcijepljen, čist ostati.“

Sveta Misa pomaže

U nekom su selu živjela dva postolara. Jedan je od njih imao brojnu djecu, a drugi je bio bez djece. Prvi je živio u skladu s vjerskim propisima te je svaki dan išao u crkvu na svetu Misu dok drugi nije mario za vjeru nego je radio bez prestanka.

Prvi je sa svojom obitelji živio vrlo dobro i sve više napredovao dok drugi nikako nije mogao napredovati. Drugi se čudio prvomu pa ga jednom upita: „Kako ti manje radiš od mene i imaš veću obitelj, a ipak tako lijepo napreduješ, za razliku od mene koji nikako ne mogu krenuti naprijed.“ Nato mu ovaj odgovori: „E moj susjede, ja znam za otajstveno blago i svaki dan idem kako bih dobio kući koliko mi treba. Odatle dolazi sve moje blagostanje. Evo i tebe pozivam da svaki dan pođeš te uzmeš od toga otajstvenog blaga i pomogneš sebi u nevolji. Sutra budi spreman da te povedem i pokazem ti to skriveno blago.“

Rano ujutro čekao je postolar s velikom radoznanost. Mislio je da će ga susjed povesti u neko skrovito mjesto gdje se nalazi skriveno blago. Ali nemalo se iznenadio kad ga je ovaj odveo u crkvu i pozvao da nazoči svetoj Misi.

Bio je nezadovoljan što je izgubio vrijeme koje je mogao iskoristiti i nešto zaraditi. Kući se vratio ozlojeđen.

Drugi mu dan na vrata ponovno zakuca kolega postolar. Nije mu se išlo, no pomisli da bi ga ovoga puta mogao odvesti do skrivene blaga te pođe. Po povratku kući bio je još nezadovoljniji.

Kada mu trećega dana susjed opet pokuca na vrata, naljuti se te reče: „Put do crkve znam i sam i k Misi mogu otići kad me bude volja. Nisam te zato zvao, nego da mi покаžeš blago koje te čini bogatim i sretnim.“ Nato će mu susjed ljubazno: „Moj dragi prijatelju, ne ljuti se na mene. Ja sam ti to blago uistinu pokazao. To se mjesto zove crkva, a blago sveta Misa. Od toga blaga uzmem svaki dan sebi toliko da u mojoj kući nikad ničega ne manjka. Čini ti tako pa ćeš se brzo uvjeriti da sam ti pokazao pravo blago!“

Susjed uzme te riječi k srcu i počne svaki dan dolaziti k svetoj Misi. Otada ga nitko više nije čuo da se na nešto potužio ili da mu je štoga nedostajalo.

Gospine poruke o vjeri

„Draga djeco! Zahvaljujte sa mnom Svevišnjem na mojoj prisutnosti s vama. Radostno je moje srce gledajući ljubav i radost u življenju mojih poruka. Mnogi ste se odazvali, ali čekam i tražim sva zaspala srca da se probude od sna nevjere. Približite se još više, dječice, mom bezgrješnom srcu da vas sve mogu voditi prema vječnosti. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

(25. lipnja 2011.)

„Draga djeco! Pozivam vas da ovo vrijeme bude za sve vas vrijeme svjedočenja. Vi koji živite u ljubavi Božjoj i iskusili ste njegove darove, posvjedočite ih svojim riječima i životom, da budu na radost i poticaj drugima u vjeri. Ja sam s vama i neprestano zagovaram pred Bogom za sve vas, da vaša vjera bude uvijek živa i radostna i u ljubavi Božjoj. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

(25. rujna 2011.)

„Draga djeco! S radošću vas i danas pozivam: otvorite svoja srca i slušajte moj poziv. Ja vas iznova želim približiti svom bezgrješnom srcu, gdje ćete naći utočište i mir. Otvorite se molitvi sve dok vam ona ne postane radost. Preko molitve Svevišnji će vam dati obilje milosti i vi ćete postati moje ispružene ruke u ovom nemirnom svijetu koji žudi za mirom. Svjedočite, dječice, svojim životima vjeru i molite da vjera iz dana u dan raste u vašim srcima. Ja sam s vama. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

(25. siječnja 2012.)

„Draga djeco! Molite, molite, samo molite dok se vaše srce otvori u vjeru kao cvijet koji se otvara toplim zrakama sunca. Ovo je vrijeme milosti koje vam Bog daje po mojoj prisutnosti, a vi ste daleko od moga srca, zato vas pozivam na osobno obraćenje i obiteljsku molitvu. Neka vam Sveto pismo uvijek bude poticaj. Sve vas blagoslivljaj svojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

(25. travnja 2013.)

„Draga djeco! Danas vas pozivam da budete jaki i odlučni u vjeri i molitvi sve dok vaše molitve ne budu tako jake da otvore srce moga ljubljenog sina Isusa. Molite, dječice, molite bez prestanka dok se vaše srce ne otvori Božjoj ljubavi. Ja sam s vama i za sve vas zagovaram i molim za vaše obraćenje. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

(25. svibnja 2013.)

„Draga djeco! S radošću u srcu sve vas pozivam da živite svoju vjeru i da je svjedočite srcem i primjerom u svakom obliku. Odlučite se, dječice, da budete daleko od grijeha i napasti, i neka u vašim srcima bude radost i ljubav za svetošću. Ja vas, dječice, ljubim i pratim vas svojim zagovorom pred Svevišnjim. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

(25. srpnja 2013.)

Vidioci govore

Vicka Ivanković-Mijatović

3/4

Gospa nas poziva na potpuno obraćenje i kaže: „Draga djeco, kad ste u problemima, u poteškoćama, u nevoljama, vi svi mislite da smo Isus i ja daleko od vas. Ali“, kaže Gospa, „mi smo uvijek blizu vas, samo vi otvorite svoja srca da biste nas srcem mogli spoznati i da biste mogli spoznati koliko vas mi ljubimo!“

Gospa traži da se odričemo nečega što nam je najdraže, a Gospi bi osobno bilo drago da se odrekemo grijeha, da ne griješimo više. Kaže: „Dajem vam svoj mir i svoju ljubav“ da bismo je mi mogli ponijeti u svoje obitelji, dati svojim prijateljima oko nas. Zato nam daje svoj blagoslov i moli za sve nas.

Kaže da bi joj na poseban način bilo drago da se u našim obiteljima i u našim zajednicama obnovi molitva krunice, da roditelji mole s djecom i djeca s roditeljima, da nam Sotona zaista ne može ništa. Gospa ističe koliko je Sotona jak, da nas želi omesti u svemu. Zato traži da pojačamo svoje molitve, da bismo ga svojom molitvom mogli odstraniti što dalje od sebe, da nam ne može ništa. Gospa kaže: „To najbolje možete učiniti s krunicom u ruci. To je najjače oružje protiv Sotone.“ Zato Gospa preporučuje da uvijek uza se imamo nešto blagoslovljeno, križić ili medaljicu, jedan mali znak, kako bismo se što lakše mogli obraniti od Sotone.

Čin posvete Blaženoj Djevici Mariji, Fatimskoj Gospi

Papa Franjo

Blažena Djevice Marijo, Gospo Fatimska, s obnovljenom zahvalnošću za Tvoju majčinsku prisutnost i mi se uključujemo u zbor svih onih naraštaja koji Tebe veličaju.

U Tebi veličamo i slavimo sva vebna Božja djela, čije se milosrđe nikada ne prestaje spuštati ljudima iskušavanima i napastovanima. Žlim i grijehom, podarujući im spasenje, oslobođenje i otkupljenje.

Primi s majčinskom dobrotom ovaj naš današnji čin pouzdane posvete pred Tvojim nama tako dragim likom. Sjećajući se da je svatko od nas u Tvojim očima dragocjen i sa sigurnošću da Tebi nije ništa skriveno od onoga što se nalazi u našim srcima,

želimo da nas dotakne Tvoj blagi i slatki pogled te želimo prihvatiti utješnu nježnost Tvoga smiješka.

Sačuvaj naš život u svojim rukama:

Blagoslovi nas; osnaži svaku želju za dobrom; obnovi i hrani našu vjeru;

uzdrži i prosvjetli nadu;

potakni i oživi u nama milosrđe;

budi nam vodič na putu svetosti.

Pouči nas svojom povlaštenom ljubavi

prema siromasima i malenima,

prema isključenima i patnicima,

prema grješnicima i zalutalima u srcu.

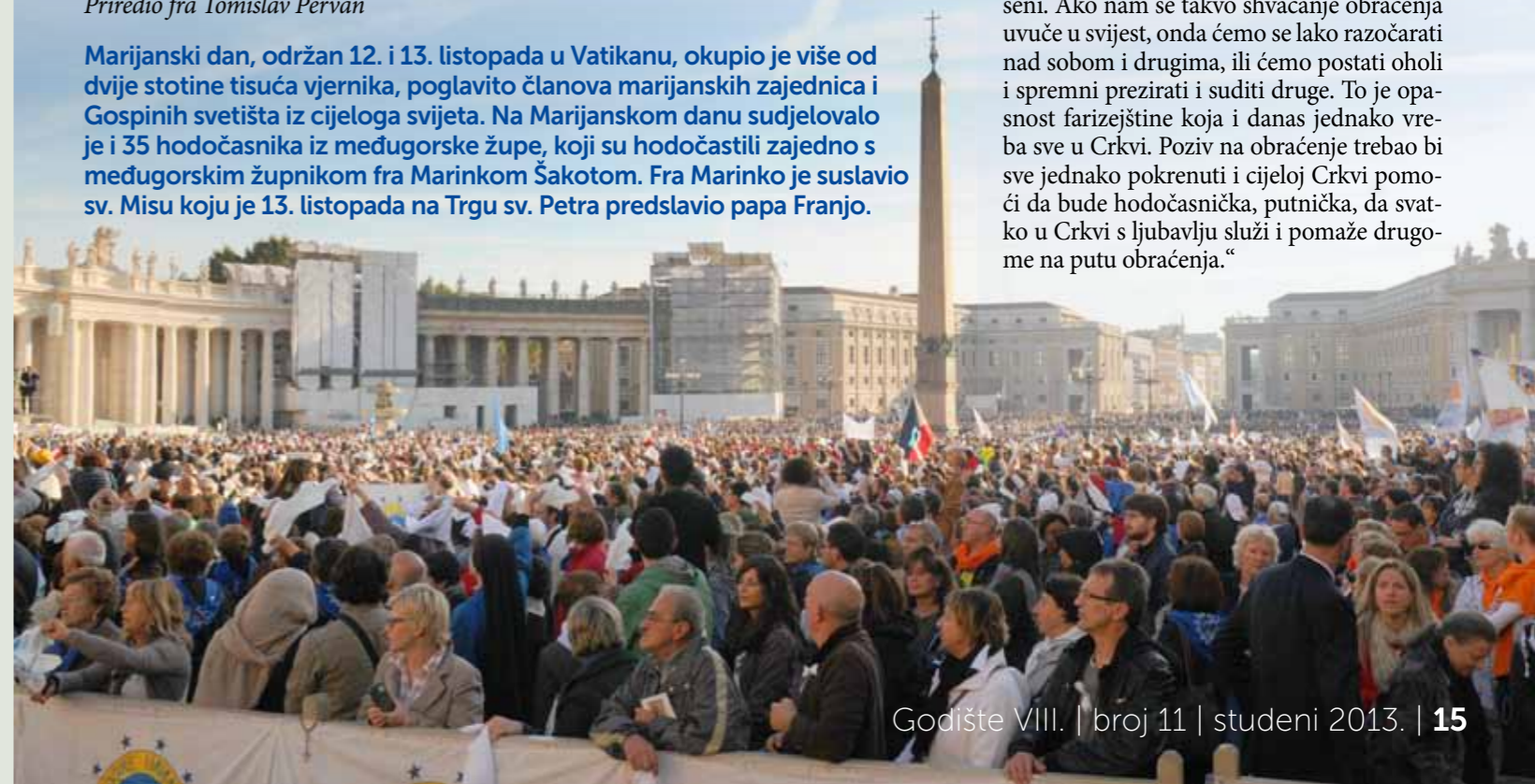
Sve nas saberi i ujedini pod svoju zaštitu,

sve nas izruči svojem ljubljenu Sinu,

Gospodinu našem Isusu Kristu. Amen.

Priredio fra Tomislav Pervan

Marijanski dan, održan 12. i 13. listopada u Vatikanu, okupio je više od dvije stotine tisuća vjernika, poglavito članova marijanskih zajednica i Gospinih svetišta iz cijeloga svijeta. Na Marijanskom danu sudjelovalo je i 35 hodočasnika iz međugorske župe, koji su hodočastili zajedno s međugorskim župnikom fra Marinkom Šakotom. Fra Marinko je suslavio sv. Misu koju je 13. listopada na Trgu sv. Petra predslavio papa Franjo.

Obraćenje

Priredio fra Marinko Šakota

Kraljica nas Mira uči: *Nema mira bez obraćenja!* O nužnosti obraćenja, ali ne drugih nego nas samih, razmišljamo s fra Slavkom Barbarićem.

Sljepilo za sebe i svoje grijeh te tiho samoopravljanje može se gotovo neprimjetno uvući u čovjekovo srce.

„Zaista je lako otkriti činjenicu da nismo uvjereni kako nam je potrebno obraćenje. Kako se lako mi kao kršćani zadovoljimo svojim kršćanskim životom. Za mnoge je za dobar kršćanski život dovoljno da ne krađu, da ne ubijaju i od vremena do vremena dođu na Misu i obave svoje sakramentalne obveze, krštenje, krizmu, vjenčanje.“

Kada u rukama držimo zrcalo, lako ga okrenemo prema drugima. Međutim, bila bi velika zabluda misliti da je obraćenje potrebno drugima.

„Svakom čovjeku je potrebno obraćenje.“

Dakle, svakomu – bez iznimke!

Razlozi takvu stavu leže u samoj naravi obraćenja.

„Obraćenje je rast do punine, a ne samo moguće oslobođenje od zla i grijeha. Stoga, tko može reći da je obraćen ili da mu ne treba rasti u obraćenju?“

Obraćenje je trajan proces

„Kad god govorimo o obraćenju, treba paziti da ne bismo pomislili da se već dogodilo sve što se treba dogoditi, te da smo postali savršeni. Ako nam se takvo shvaćanje obraćenja uvuče u svijest, onda ćemo se lako razočarati nad sobom i drugima, ili ćemo postati oholi i spremni prezirati i suditi druge. To je opasnost farizejštine koja i danas jednako vrebava sve u Crkvi. Poziv na obraćenje trebao bi sve jednako pokrenuti i cijeloj Crkvi pomoći da bude hodočasnička, putnička, da svatko u Crkvi s ljubavlju služi i pomaže drugome na putu obraćenja.“

Bog vjeruje u tebe!

Maurizio iz Italije svjedoči: Tražio sam radost, mir i slobodu. Nisam prihvaćao granice i disciplinu koju su mi nametali roditelji i obitelj. Odlučio sam otići od kuće. Što sam više tražio radost, mir i slobodu, sve sam više postajao zatvorenik i rob. Tražio sam pravu slobodu, a našao sam se u zatvorskoj ćeliji! Tu mi se Bog objavio preko sestre Elvire.

Tada, prije 27 godina, nakon što sam u zatvoru bio već godinu dana, ona mi je u zatvor poslala pismo zato što su ju kontaktirali moji roditelji. U tom mi je pismu izravno i bez diplomatskoga rječnika rekla svu istinu. „Najdraža vreća smeća!“... tako je počinjalo pismo. Shvatio sam da me sestra Elvira doista voli i da to pokazuje govoreći mi istinu u lice. Po izlasku iz zatvora bio sam u nekoj vrsti kućnoga pritvora. Sestra Elvira došla me posjetiti. Bilo mi je kao da me sam Bog posjetio i došao po mene. Tada sam joj rekao: – Ti mi govoriš o vjeri. Ja nemam vjere! Odgovorila mi je: – Ne brini, imam povjerenja u mene, ja imam vjere! Ponovio sam da ne vjerujem u Boga, a ona meni: – Ali Bog vjeruje u tebe!

Zar Bog za nas ne može učiniti čudo?

To je bio početak promjene u mom životu. Ušao sam u zajednicu i prošao sav program. Onda sam izašao iz zajednice i Bog mi je dao drugi najljepši dar u životu poslije sestre Elvire: Pauletta, moju suprugu. Preko Elvire i Paule Bog mi je dao vjeru. Vjenčali smo se, bili smo sretni, htjeli smo imati puno djece, ali smo poslije tri-četiri godine braka uvidjeli da ih ne možemo imati. Pauletta bi ostala trudna, a onda bi u trećem-četvrtom mjesecu trudnoće izgubila dijete. Prvo, pa drugo, pa treće... Troje djece otišlo je u nebo. Liječnici su nam rekli neka Paula više ne ostaje u drugom stanju jer će joj to ugroziti život. Tada smo bili u Brazilu. Mislili smo provesti godinu dana s djecom na ulicama Brazila, godinu dana dragovoljna rada. Imali smo trenutak krize, težak trenutak. Primali smo djecu s ulice, djecu koju su roditelji napuštali i pomislili kako mi primamo djecu koju njihovi roditelji ne će, djecu koja nemaju tatu i mamu, a pitali smo se gdje je naše vlastito dijete. Zar Bog za nas ne može učiniti čudo?

Bogu ništa nije nemoguće

Onda smo odlučili intenzivirati molitvu i pitati Boga što od nas želi. To je bilo jako lijepo jer smo u molitvi i razgovoru shvatili da nas Bog hoće u Brazilu. Shvatili smo da nismo spremni dobiti dijete, da Bog to zna i

da nas priprema. Shvatili smo da Bogu treba reći „da“, ma kako to nesigurno i slabo bilo. To „da“ ponavljamo svakoga dana već 17 godina. Bog nikad ne razočarava. Bogu ništa nije nemoguće.

Paula je odlučila ne uzimati nikakve lijekove osim Euharistije. Odlučili smo da ćemo svakoga dana ići na Misu. Jedini lijek bio nam je Isus. Devet mjeseci nakon što smo rekli „da“, rodio se Francesco, a onda Stefano, Tommaso, Filippo, Lorenzo, Giovanni Paolo i onda malo kasnije Chiara. Kad smo vidjeli što Bog radi u našim srcima i u našem životu, mogli smo samo zahvaljivati, zahvaljivati što je vjera ljubavlju djelotvorna.

Uz sva svoja ograničenja htjeli smo učiniti nešto lijepo od svoga života, posvetiti svoj život djeci u Brazilu. Tu smo odluku donijeli jer smo shvatili da je služenje najkraći put do Isusa, kojega sam tražio 25 godina ranije. On je mir, radost, istinska sloboda.

Tražili smo znak

Prije šest godina u zajednicu Cenacolo primili smo šestero krvne braće. Najmlađi Samuele imao je dvije godine, a najstariji Daniele deset. Kad su djeca mala, može vrlo brzo doći do posvojenja, ali je teško naći obitelj koja će posvojiti šestero djece zajedno. Sudac u Sao Paulu u Brazilu rekao nam je neka razgova-

ramo s djecom, neka ih pripremimo na činjenicu da će otići u različite obitelji. Mi smo ih pokušali početi pripremati. Sjeli smo za stol i počeli s njima razgovarati. Govorili smo im: – Tebe će posvojiti jedna lijepa obitelj, imat ćeš lijepu kuću, lijepe roditelje..., a ti ćeš imati drugu lijepu obitelj, drugu lijepu kuću, druge lijepe roditelje... Oni su počeli plakati. Rekli su nam: – Nemojte nam to raditi!

Onda smo Pauletta i ja od Boga tražili znak. Usvajanje djece nikada ne smije biti potaknuto isključivo emocionalnim razlozima. Ne posvajaju se djeca da bi se ispunila praznina koja vlada u nekoj obite-

liji, nego zato da bi se djetetu pružila obitelj. Ako je tako, onda posvajanje funkcionira. Poteškoća ima napretek. Nije to lako, ali uz Božju pomoć i to se može. Mi smo, dakle, tražili znak. Najprije nisam o tome razgovarao s Paulom, a Paula nije o tome govorila sa mnom. Tražili smo da znak bude taj, da nam to kaže sestra Elvira. Znamo da je u njoj Bog na djelu. Putem e-pošte pisali smo u Italiju i pitali postoji li obitelj koja hoće posvojiti svu djecu zajedno. To je bilo prije pet godina uoči Uskrsa. Don Stefano je razgovarao s Elvirom i na naš su upit odgovorili da nisu našli takvu obitelj: – Za-

Tajna sreće, sretnoga braka? Mislim da je to samo Bog. Da bi ljudi bili u sretnu braku, treba biti vjeran. To ne znači samo ne prevariti svoju ženu. Prva i najvažnija vjernost je moja vjernost Bogu. To je vjera. Druga vjernost je prema samome sebi.

što vi ne biste bili ta obitelj? Isus kaže: „Dajte im vi jesti!“

S tim sam pismom otišao k Pauli i rekao da nam to predlaže sestra Elvira. Paula je pustila dvije suze jer je od Boga tražila upravo takav znak. Znali smo da će nam Bog dati snagu koju trebamo.

Molitva na grobu Ivana Pavla II.

Ispričat ću vam još samo jedno čudo iz našega života. Prije pet godina otišli smo u Italiju na susret zajednice Cenacolo s dvanaest sinova – šest koje smo rodili i šest posvojenih. Prije povratka u Brazil otišli smo u Rim na grob Ivana Pavla II. kako bismo mu zahvalili. Nosili smo ga u srcu jer nam je puno pomogao na našem životnom putu. Rekli smo djeci: – Ivan Pavao II. jako je volio djecu. Došli smo mu zahvaliti, a ako želite moliti nešto posebno, učinite to.

Kad smo izašli iz Vatikana i ušli u autobus, pitao sam ih što su molili Ivana Pavla II. Svi su zajedno viknuli: – Tražili smo sestricu!!! Devet mjeseci kasnije rodila se Maria Chiara, i to 2. travnja, na smrtni dan Ivana Pavla II. On nam je darovao taj divan dar. Chiara znači svjetlo.

Prije tri mjeseca dobili smo još jedan predivan dar. Rodio nam se Federico. On je posebno dijete. Ima Downov sindrom. Sada puno čitamo o Downovu sindromu. To je za nas novo iskustvo. To su posebno čista djeca. U njima nema zloće ni sebičnosti. Bog je mislio na nas. Hoće da postanemo bolji, čišći, nesebični. Federico je došao pročitati našu ljubav.

Tri oblika vjernosti

Doista se isplati staviti Boga u središte svoga života. S Bogom se može izgraditi sretna braka. Paula i ja doista smo presretni. Čovjek kao ja, u kojega se nitko nije mogao pouzdati, danas može reći da u 20 godina braka nikada nije prevario svoju ženu! Uz Božju pomoć nikada je ne ću iznevjeriti. Doista smo sretni. Dvadeset godina braka, četrnaestero djece, mnogo radosti i nešto problema. „Malo ih je“, kažu djeca. Tajna sreće, sretnoga braka? Mislim da je to samo Bog. Da bi ljudi bili u sretnu braku, treba biti vjeran. To ne znači samo ne prevariti svoju ženu. Prva i najvažnija vjernost je moja vjernost Bogu. To je vjera. Druga vjernost je prema samome sebi – biti vjeran tom jadnom i bijednom „da“ koje sam dao Bogu kad sam se vjenčao s Paulom. Ako uspijem biti vjeran Bogu i samomu sebi, logična je posljedica da ostajem vjeran Pauli. Dakle, ako hoćete biti sretni u braku, sretni u životu, sretni u odnosima s djecom, izaberite Boga.

Prevela Marija Dugandžić
Priredila Lidija Paris

Foto Dani

Svakoga dana nad nama se otvara nebo

U svakoj Gospinoj poruci možemo naći nadahnuće i poticaj da svakodnevno, unatoč padovima, naučimo ustati

Maria Vasilj

Draga djeco! I danas vas želim pozvati na ustrajnu molitvu i pokoru. Napose mladež ove župe neka bude zauzetija u svojim molitvama. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!

(26. srpnja 1984.)

Naviknuti na neprestano i neumorno majčino upozoravanje i savjete često nam se dogodi da prečujemo ono što nam želi reći. Uvjereni da već znamo što nam želi reći, ne posvećujemo dostatno pozornosti njezinim brižnim majčinskim preporukama. I tako propustimo čuti ono najvažnije misleći da ona samo bespotrebno ponavlja.

Koliko pažljivo slušamo ono što nam Majka želi poručiti? Čujemo li ju uopće?

Ona nam već 32 godine i četiri mjeseca uporno i strpljivo ponavlja ono najvažnije, najpotrebnije za nas. Neumorno dolazi i potiče nas da se promijenimo, da se okrenemo Isusu. Obrača nam se jednostavno i s ljubavlju kako bismo ju svi mogli razumjeti. Kao svaka majka, ne odustaje i ne predaje se. Svojoj djeci želi samo najbolje i poduzima sve što je u njezinoj moći kako bi im pomogla. Spremna je još dugo ponavljati i pozivati, poticati i podsjećati. Ona ne govori isprazno i nepromišljeno. Svaka njezina riječ rađa se u njezinu srcu koje pršti od ljubavi za nas. Ne ponavlja zato da bi pokazala koliko može biti ustrajna u vršenju Božje volje; ona ponavlja jer nas beskrajno voli i njezina joj ljubav prema nama ne dopušta da prestane ponavljati. Ona će ponavljati do samoga svršetka. Ona ostaje do kraja ponizna, samozatjajna i poslušna. Stavlja se u Božje ruke. Ona je naša pomoćnica i zagovornica, naš putokaz, vječni primjer i uzor. Majka.

Njezino ponavljanje ima duboko značenje i poruku

Poruka nam se na prvi pogled čini jednostavnom, a to i jest. Međutim, ona ima dublje značenje nego što bismo isprva mogli pomisliti.

Poruka započinje pozdravom „Draga djeco!“ Divna li pozdrava! Tako jednostavan, a opet tako pun dubine i značaja. Kao da nas Gospa želi svakom porukom iznova podsje-

titi da smo njezina ljubljena djeca, da je uvijek s nama i da zagovara za nas. Zatim slijedi: „I danas vas želim pozvati...“ Ona nas želi pozvati. Želi, sigurno više i od nas samih, da ju poslušamo. Ona ne naređuje, ne zahtijeva, ne prijeti. Ona izražava svoju želju, ali ne radi sebe, nego radi nas. Nadalje, poziva nas „na ustrajnu molitvu i pokoru“. Tu je ključna riječ *ustrajnost*. Samo se mukom i ustrajnošću dolazi do punine radosti. Ona je tomu pravi primjer. Tiho i poslušno izvršavala je Božju volju u svome životu. Molila je ustrajno i usrdno. I nas poziva da činimo isto. Nitko nas ne će usrećiti više od Isusa, On najbolje zna što nam je potrebno, zato prionimo na ustrajnu molitvu i pokoru, „napose mladež“.

Otvorimo svoja srca za Gospine poruke

Mi smo mladi posebno pozvani da svoje živote prikažemo Bogu. Na početku smo životnoga puta i nalazimo se na raskrižju. Na nama je da izaberemo kojim ćemo putem krenuti. Mi koji imamo sreću da smo rođeni i odrasli u katoličkim obiteljima, u krilu Crkve i sakramenata, pozvani smo na poseban način naviještati radosnu vijest onima koji nemaju tu sreću. Imamo odgovornost moliti za one koji još nisu upoznali ljubav Kristovu i Marijinu. Ako se predamo Kristu, On će našu mladost, polet i talente upotrijebiti da se proslavi u nama i kroz nas. Načiniti će od nas svoja svjetla u ovome tamnome svijetu. Samo mu se trebamo predati, i to potpuno. Gospa se obraća mladeži „ove župe“. U ovoj župi blagoslovljeni smo kao nitko drugi na ovome svijetu. Svakoga dana nad nama se nebo otvara i naša nebeska Majka silazi među nas. Nama daje poruke da ih širimo svijetom. Obdareni smo njezinim zagovorom i mnogim blagoslovima. S tim blagoslovima dolazi i odgovornost. Nadalje, mladež treba biti „zauzetija u svojim molitvama“. Nije rijetkost da se puklo izgovaranje molitava naziva molitvom. To nije molitva. Na-

brajanje molitava bez promišljanja nije ništa doli obično nabranje. Moliti je teško, teško je iskreno i istinski moliti, moliti dušom. To se uči. Bitno je unijeti se u molitvu, moliti zauzetije. Ustrajnost će dovesti do prave, istinske molitve srca. I na kraju Gospa zahvaljuje: „Hvala vam.“ Ona koja čini sve za nas, koja nas beskrajno ljubi, koja bdije nad nama, zahvaljuje nama, koji prečesto zaboravimo reći to jednostavno, ali iskreno hvala.

U svakoj Gospinoj poruci uz malo volje i vremena možemo naći nadahnuće i poticaj da svakodnevno, unatoč padovima, naučimo ustati. Otvorimo svoja srca za njezine poruke, dopustimo joj da nas nauči kako ljubiti. Dopustimo joj da nas Ona, koja je držala Isusa u naručju, nauči kako se prema njemu odnositi i kako mu svojim životom dati hvalu. Dopustimo Majci da bude majka.

Snimila Vida Vasilj

Strah je pobijeđen

Medicinska sestra Dubravka Hubak iz Lipovljana, zaposlena u KBC-u Rebro u Zagrebu, organizatorica hodočašća u Međugorje, ovih nam je dana poslala svjedočanstvo jedne majke

Toga dana kada nam je prof. Bilić rekao da naš sin Lovro, tada dječak od sedam mjeseci, ima hemofiliju, bili smo zbunjeni i prestrašeni, a nisam odmah ni shvaćala težinu te bolesti.

Hemofilija

Hemofilija je bolest krvi koja nastaje zbog urođena nedostatka ili smanjene aktivnosti faktora zgrušavanja, faktora VIII (osam) ili hemofilije A, ili faktora IX (devet) ili hemofilije B. Kako u mojoj obitelji nema nikoga tko boluje od takve bolesti, a nema je ni u obitelji Lovrina oca Vilka, bili smo iznenađeni. Naš sin Lovro prvi je u obitelji s hemofilijom, tj. kod njega je došlo do promjene (mutacije) na X-kromosomu.

Hemofilija nije zarazna bolest; ona se nasljeđuje i oboljevaju samo muška djeca. Kad je Lovro počeo hodati, modrice na nogama bile su česte. Naime, kod hemofilicara može doći do krvarenja u zglob ili mišić već kod bezazlena pada ili manje ozljede. Lijek koji sprječava krvarenje u zglob daje se injekcijom faktora izravne u venu i ne postoji lijek u tableti ili u sirupu, što bi djeci bilo mnogo bezbolnije.

Na intravenoznu terapiju morali smo ići u bolnicu, a svako se dijete boji bolnice, liječnika, injekcije... Trebalo ga je pripremiti na to da će injekcije morati dobivati svaka tri-četiri dana, nekada i češće, i to sve do kraja života ili dok medicina ne otkrije nešto novo. Bilo je teško, s Lovrom sam svakodnevno razgovarala, nabavili smo mu slikovnicu u kojoj je bila nacrtana šprica s iglom, tj. leptirić s kojim se daje lijek u venu, medo... No strah od davanja lijeka trajao je dugo i prije svake terapije objašnjavala sam mu da je to njegov lijek koji mora dobiti da bi se i da-

lje mogao igrati, da bi mogao hodati, a da ga ne boli noga ili ruka. Koliko se bojao on, toliko sam se bojala i ja hoće li medicinska sestra uspjati dati lijek od prve ili će ga morati bosti više puta što strah čini još većim.

U prevladavanju straha pomogla mi je sestra Dubravka Hubak koja je, na moju zahtjevu, Lovri davala lijek jer je u nju bio najsigurniji. K tomu, unatrag godinu dana i mene je počela učiti kako dati lijek. Naime, sve se češće prakticirala da djetetu lijek daje majka, a odrasli sami sebi.

Na Brdu ukazanja

Prije godinu dana naša prijateljica Dubravka išla je u Međugorje te smo i mi poslije s njom da bismo se pomolili Gospi i Isusu za što manje ozljeda, da se momemu Lovri poviši razina faktora te da se barem malo smanji strah od uboda iglom.

Drugi dan boravka u Međugorju popeli smo se na Brdo ukazanja. Veći dio puta svog sam četverogodišnjeg Lovru nosila na leđima jer me je bilo strah da se ne ozlijedi na kamenju. Kada smo se popeli do Gospina kipa, bila sam sretna jer smo uspjeli te sam zahvalila Gospi i molila ju za Lovru. Molila sam na svoj način kako sam ja mislila da je dobro i kako su me baka i mama naučile. Navečer smo svi bili na Misi i klanjanju nakon čega je Dubravka Lovri kupila dvije kru-nice i naučila ga moliti i zahvaljivati, što on i dalje čini svaku večer prije spavanja.

Za dva-tri mjeseca bili smo na kontroli u bolnici te smo vadili i krv za određivanje razine faktora po čemu se određuje stupanj bolesti i terapija. Nalaz je pokazao da Lovro sada ima 4 % faktora. U početku liječenja nije ga uopće imao, a kada je počeo dobivati lijek, imao ga je 2 % . Sreća je bila prevelika i odmah sam rekla da je to Gospa pomogla, ne samo zbog razine faktora nego i zato što je Lovro svaku ozljedu naučio sam prepoznati pa bi dobio lijek na vrijeme, dok krvarenje još ne bi ni počelo. Odmah smo odlučili da ćemo sljedeće godine opet ići u Međugorje. Tako je i bilo.

Od 30. kolovoza do 1. rujna 2013. u Šibeniku se održavao 7. ljetni kamp Društva hemofilicara Hrvatske na koji smo išli i mi, no prvo smo otišli u Međugorje kako smo i obećali Gospi.

Križni put na Križevcu

U četvrtak 29. kolovoza oko 10 sati krenuli smo prema Križevcu. S nama su i ove godine bile Dubravka i njezina kći Ana. Na početku brda Dubravka je rekla da će pored svake postaje križnoga puta ispričati što je na slici. Prve dvije postaje Lovro je išao sam, no poslije sam ga nosila na leđima da nam bude lakše. Dubravka i Ana pored svake su postaje pričale o Isusu kako nosi svoj križ i da mu je teško, da ga drugi ljudi ismijavaju, da je pao pod križem tri puta, da mu pomažu prijatelji (Cirenac, Veronika) i da je njegova majka Marija na svakoj slici te da mu pomaže. To su činile uspoređujući Lovrinu bolest s križnim putem našega Isusa tako da Lovro shvati: kada je i njemu teško, kada ga je strah mirno držati ruku kod davanja lijeka injekcijom, da sam ja, njegova majka, uvijek tu, da su tu i prijatelji koji ga hrabre, da će uspjati jer je i Isus uspio donijeti svoj križ do Kalvarije unatoč svim poteškoćama.

Strah je odnio Isus na križu

Došavši do križa na Križevcu, Lovri sam rekla da ovdje ostavi sav svoj strah i nemirnu ruku, što je i učinio dotaknuvši podnožje križa. Odmorivši se, uzela sam ga na leđa slušajući njegova brojna pitanja i sišli smo s Križevca.

U subotu, dok smo bili u Šibeniku, bio je dan za lijek pa sam odlučila svima pokazati da smo naučili sami davati lijek. Ubola sam Lovru u venu pred mnogo ljudi. Uspjela sam od prve. On je mirno sjedio za stolom dok sam mu ja davala injekciju s faktorom. Sreća je bila obostrana. Za tri dana bio je opet dan za Lovrin lijek, no sada smo bili sami u stanu bez Dubravke i ostalih prijatelja. Lovro mi je rekao: — Hajde, mama, daj mi taj lijek, pa ja više nemam straha. Što čekaš?!

Nisam vjerovala svojim ušima. Pripremili smo lijek i opet smo uspjeli. Sreća! Kada sam ga upitala što je sa strahom, zar ga više nema, kamo je otišao, on je malo šutio pa odgovorio: — Mama, pa ja više nemam straha. Njega ti je Isus ponio na križu, znaš tamo na Križevcu kad smo bili, ne brini.

O, hvala ti, Gospe, hvala ti, Isuse!

Mama Ana Bedenk, Zagreb

Pismo pape Franje bivšem glavnom uredniku talijanskih dnevnih novina *La Repubblica*

Istina je odnos prema osobi (2.)

Rimski dnevni list *La Repubblica* 11. rujna ove godine objavio je odgovor pape Franje Eugeniju Scalfariju, utemeljitelju i bivšem glavnom uredniku tih novina, na njegova pitanja o vjeri i laicizmu

Uvodniku od 7. srpnja postavili ste mi i pitanje spram izvornosti kršćanske vjere u čijem je središtu utjelovljenje Sina Božjega, za razliku od drugih vjeroispovijedi koje naglašavaju apsolutnu Božju transcendentiju. Ta je izvornost, prema mome mišljenju, utemeljena u činjenici što nam vjera u Isusa daje udjela u njegovu odnosu prema Bogu Ocu te je u tom svjetlu – u njegovu odnosu prema svim ljudima pa i njegovim neprijateljima – u znaku ljubavi. Isusovo sinovstvo ne podiže nikakav nesvladiv zid između njega i ostalih ljudi. Naprotiv, svi smo pozvani da budemo sinovi jednoga Oca, a međusobno braća i sestre. Isusova jedincatost služi komunikaciji, ne isključivosti. Naravno, iz toga proizlazi – a ni to nije neznčajno – razlikovanje vjerske sfere od političke, što proistječe iz savršeno jasno i jednoznačno postavljena Isusova zahtjeva: „Dati Bogu Božje, a caru carevo“. Taj izričaj tvori temelj povijesti Zapada. Time je Crkva pozvana prosipati sol i kvasac evanđelja, tj. Božje ljubavi i milosrđa koje zahvaća sve ljude te nam omogućuje spoznanje nadzemaljskoga i konačna cilja našega poslanja dok je zadaća građanskoga društva i politike artikulirati i u trajno rastućoj čovječnosti utvrditi život prožet pravdom, solidarnošću, pravom i mirom. Tko živi kršćansku vjeru, ne bježi iz svijeta i ne traži bilo kakvu hegemoniju, nego se stavlja u službu čovjeku. On služi cijelomu čovjeku i svim ljudima, počev od povijesnih periferija, trajno prožet živom nadom koja svemu unatoč sili na djela dobrote, očiju uprtih prema onostranosti.

I na kraju svoga prvoga članka također ste me pitali što se može reći židovskoj braći o obećanju koje im je sam Bog dao: - Nije li sve otišlo uprazno? Vjerujte mi, to je pitanje koje i nas kršćane krajnje radikalno pokreće jer smo s Božjom pomoći, napose s polazišta Drugoga vatikanskog sabora, ponovno otkrili da je židovski narod za nas još uvijek onaj sveti korijen iz kojega potječe sam Isus Krist. I ja sam osobno u Argentini za svih onih godina održavao prijateljstvo sa svojom židovskom braćom te u molitvi nerijetko upravljao Bogu pitanja, napose u prisje-

ćanju na grozno iskustvo *šoaha*. S apostolom Pavlom mogu Vam reći da Božja vjernost Savezu što ga je Bog sklopio s Izraelom nikada nije pokolebana te da su Židovi unatoč strašnim iskušenjima minulih stoljeća sačuvali svoju vjeru u Boga. Za sve im to kao Crkva, ali i kao čovječanstvo, ne ćemo moći nikada dovoljno zahvaliti. A u svojoj vjeri oni sve sile, pa i nas kršćane, da ostanemo uvijek u stanju iščekivanja ponovna dolaska Gospodinova, baš kao hodočasnici, te da se nikada ne smijemo ni ustaliti ni uspavati u već postignutom.

Sad bih htio prijeći na tri pitanja koja ste mi postavili u članku od 7. kolovoza. U prvim dvama pitanjima – čini mi se – Vama je stalo do stajališta i razumijevanja stava Crkve spram onih koji ne vjeruju u Isusa. Pitajte me, prije svega, daruje li kršćanski Bog oprost i onima koji ne vjeruju i koji se ne trude oko vjere. Pod pretpostavkom – a to je bitno – da Božje milosrđe ne poznaje nikakve granice ako mu se netko obrati iskrena, čestita i raskajana srca, u pitanju nevjernika riječ je o slušanju svoje vlastite savjesti. I kod nevjernika je riječ o grijehu kada radi protiv svoje savjesti. Slušati savjest i slijediti je znači odlučiti se za ono što je spoznato kao dobro ili zlo. I o toj odluci ovisi dobrota ili zloća našega djelovanja.

U drugome redu pitali ste me je li zabluda ili pak grijeh vjerovati da ne postoji nikakva apsolutna istina. Ponajprije ja ne bih htio govoriti ni za vjernike o nekoj „apsolutnoj“ istini u smislu posvemašnje odvojenosti te manjka odnosa s Apsolutnim. Istina je, sukladno s kršćanskom vjerom, sama ljubav Božja prema nama u Isusu Kristu i stoga je istina odnos! Svatko od nas polazi od samoga sebe kada prihvaća istinu te ju izražava preko svoje povijesti, svoje kulture, svoga položaja... To ne znači da bi istina bila subjektivna ili promjenljiva, upravo je slučaj ono suprotno. Ona nam se daruje uvijek samo kao put i život. Nije li sam Isus osobno rekao: „Ja sam Put, Istina i Život?“ Drugim riječima, istina koja je u konačnici savršeno jedno s ljubavlju, iziskuje poniznost i otvorenost za stav, potom prihvati i svoj izričaj. To iziskuje jasnoću glede pojmovlja te možda i iskorak s uskih staza nekakve apsolutne

suprotstavljenosti, to iziskuje dubokosežno i posve novo preusmjeravanje pitanja. Mislim da je to danas temeljna nužnost. Naime, treba ponuditi radostan i konstruktivan dijalog komu se nadam. I na kraju me pitate hoće li s posljednjim čovjekom s ove Zemlje nestati i misao na Boga.

Čovjekova veličina nedvojbeno leži u sposobnosti da misli na Boga i promišlja o Bogu te u sposobnosti da se prema njemu odnosi svjesno i odgovorno. Pritom je riječ o odnosu između dviju zbiljnosti. Bog – a to odgovara mišljenju i iskustvu samoga autora te mnogih pojedinaca iz prošlosti i sadašnjosti – nije neka puka ideja. Bog nije rezultat čovjekova mišljenja. Bog je realnost pisana velikim „R“. Isus nam Ga objavljuje kao Oca puna dobrote i milosrđa. Stoga Bog ne ovisi o našem mišljenju. Makar čovjekov život na zemlji ima svoj svršetak – a sukladno kršćanskomu vjerovanju u svakom je slučaju unaprijed određen i nestanak ovoga svijeta kakva poznajemo – čovjekova egzistencija nastavlja živjeti i to na nama posve nepoznat način te s njime i ovaj stvoreni univerzum. U Svetome pismu govori se o „novim nebesima i novim zemljama“ te o tome da će Bog na kraju, na onome mjestu i u onome vremenu onkraj nas, za čime u nadi i iščekivanju žudimo, biti „sve u svemu“.

Poštovani dr. Scalfari, na ovome bih mjestu htio zaključiti svoja promišljanja potaknuta Vašim pitanjima. Nadam se da ste u mome provizornome, ali iskrenu i povjerljivu odgovoru ujedno spoznali i odgovor na moj poziv da zajednički hodimo jednu diionicu puta. Vjerujte mi da iako su ljudi koji tvore Crkvu tako spori, nevjerni te puni zabluda i grijeha, a takvi su bili i još su uvijek takvi, Crkva ipak nema nikakva drugoga smisla i nikakva drugoga cilja osim ovoga: živjeti i svjedočiti Isusa, Onoga koga je Otac poslao da donese siromasima radosnu vijest, da navijesti sužnjima oslobođenje, a slijepcima očinski vid, da slomljenima donese slobodu te proglasi godinu milosti Gospodnje (usp. Lk 4, 18-19).

U bratskoj bliskosti – Franjo
Preveo fra Tomislav Pervan

O činu posvete Blaženoj Djevici Mariji – činu predanja Isusu Kristu po Djevici Mariji

Papa Franjo tek je nešto više od pola godine u svojoj novoj službi, a već se i za njega može reći da je marijanski papa, djetinje odan Blaženoj Djevici Mariji

fra Tomislav Pervan

Pripisati se to daje njegovim talijanskim korijenima ili južnjačkome mentalitetu, ali je, također, znakovita i njegova nepatvorena pobožnost i odanost Isusovoj Majci. Već prvo jutro nakon što bijaše izabran te nakon što je prihvatio volju kardinalskoga zbora kao Božju volju i poruku Duha Svetoga, otišao je u najveću i najstariju rimsku baziliku sv. Marije Velike (*Santa Maria Maggiore*) i tu pred starodrevnom ikonom Blažene Djevice Marije zvane Spas i zaštita rimskoga puka (*Salus populi Romani*) položio na oltar rukovet cvijeta u zahvalu Mariji te stavio svoj pontifikat pod Njzinu zaštitu.

Vjernost praksi prethodnika

Prema vlastitu priznanju, uvijek kada bi dolazio u Rim navraćao bi u tu baziliku i pred tu sliku te u jednu drugu crkvu u kojoj se nalazi slika velikoga talijanskoga baroknog slikara Caravaggia *Poziv apostola Mateja*. Divio se umjetnikovoj inspiraciji te platu na kojemu je ovjekovječio Isusov zov cariniku koji upravo zbraja dnevni utržak, hrpu novca: *Gospodine, zar zbilja misliš na mene? Zar sam ti ja vrijedan?* Znamo za potonji slijed događaja: Matej Levi, sin Alfejev, ostavlja svoju „butigu“, polazi za Gospodinom i ostaje s njime zauvijek...

Potom je papa Franjo u svibnju zamolio lisabonskoga patrijarha da zajedno s portugalskim biskupima na dan Fatimske Gospe (13. svibnja) posveti ovaj ponifikat nebeskoj Majci. Patrijarh je to i učinio, sastavio posvetnu molitvu, koju smo već objavili u *Glasniku mira*, i obavio posvetu. Papa je bio zadovoljan, molitva je posvema odgovarala njegovoj nakani. Za pohoda Brazilu, za Svjetskoga dana mladih, Papa je pohodio najveće brazilsko svetište Naše Gospe u Aparecidi (spomen se slavi 12. listopada) gdje je, prostrtno

u bazilike, također izmolio kratku posvetnu molitvu Mariji. Papa se ne srami ni tog molitvenoga položaja pred cijelim svijetom, posvemašnje prostracije na tlu.

Pripremajući se za 13. listopada, za spomendan na posljednje Marijino ukazanje u Fatimi god. 1917. kada se pred više od 70 tisuća nazočnih dogodilo čudo sa suncem, Papa je zamolio da se u Vatikan donese kip Fatimske Gospe. Kip je za tu prigodu dopremljen posebnim zrakoplovom. Najprije se pred njim pomolio Benedikt XVI., a onda i papa Franjo izmolivši posvetnu molitvu za velikoga euharistijskoga slavlja na Trgu svetoga Petra.

Papa Franjo takvim činom samo slijedi praksu svojih prethodnika koji su se također usrdno obraćali Gospodinovoj Majci, pred njom izlivali svoje srce, posvećivali joj sebe, Crkvu, cijeli svijet, napose u nevoljnim vremenima. Primjerice, papa Benedikt XV. uključio je u Lauretanske litanije zavij *Kraljice mira* u vrijeme Prvoga svjetskoga rata, a s obzirom na to da je danas upravo obitelj u krizi, Ivan Pavao II. uveo je zavij *Kraljice obitelji*. Budućnost čovječanstva ovisi o obitelji; obitelj se mora ponovno staviti u žarište, mora ju se snažiti jer je ona živa stanica za obnovu društva, ona je *kućna Crkva* i svjedok Božje ljubavi prema čovjeku.

Bitke koje se biju na zemlji preslike su onoga što se zbiva u nevidljivim sferama

Prisjetimo se i nekih povijesnih miljkokaza vezanih uz posvete Blaženoj Djevici Mariji. Nakon što su Gospina ukazanja malim pastirima u Fatimi prihvaćena kao autentična, portugalski su biskupi 1930. posvetili svoju zemlju Blaženoj Djevici Mariji. Još od sedamnaestoga stoljeća, nakon što se Portugal oslobodio španjolske okupacije, portugalski su se kralje-

Caravaggio: Poziv Mateja

vi odricali krunidbe te su svoju krunu uvijek stavljali na glavu Blažene Djevice Marije. Ona je Kraljica Portugala. Dokazala se takvom i nakon posvete. Znamo da je Portugal bio pošteđen u Drugome svjetskom ratu od ratnih razaranja, a dobro znamo što se događalo tri desetih godina prošloga stoljeća u Španjolskoj koja je zamalo postala plijenom komunističke strahovlade.

U povodu 25. obljetnice fatimskih ukazanja, marijanski papa Pio XII. posvetio je cijeli svijet Mariji na svetkovinu Svih svetih 1942. Nakon te posvete Nijemci su počeli gubiti sve značajnije bitke: istočna njemačka fronta bila je prisiljena na uzmak i posvemašnji poraz, u Africi je general feldmaršal Rommel počeo gubiti bitke, Amerikanci su se nepunih tjedan dana nakon te posvete iskrcali u Maroku, u Sjevernoj Africi, i ratni je ishod već bio odlučan, ne na zemlji, nego negdje u *nebeskim sferama*, rekao bi sv. Pavao (*Ef 6*). Bitke koje se biju ovdje na zemlji samo su preslike onoga što se zbiva u nevidljivim sferama. Ovdje na zemlji imamo nešto kao *kazalište lutaka* gdje netko drugi povlači konce povijesti i svijeta, a ljudi su u službi Boga ili Zloga.

Isti je Pio XII. proglasio god. 1950. vjerskom istinom da je *Marija dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu* te je te godine ponovio posvetu Blaženoj Djevici Mariji. Go-

dinu 1954., u spomen na stotu obljetnicu proglašenja istinom o *Mariji bez grijeha začetog*, Pio XII. proglasio je *Marijanskom godinom*, a te je godine potpisan mirovni sporazum na korejskom ratištu. Prije otvaranja Drugoga vatikanskoga sabora Ivan XXIII. hodočastio je u marijansko svetište u Loretu (na svetkovinu sv. Franje, 4. listopada 1962.) i povjerio rad Sabora Mariji. Papa je napravio poveznicu s Djelima apostolskim: apostoli se zajedno s Marijom povlače u *gornju odaju* posljednje večere, a za tjedan dana, 11. listopada, biskupi će cijeloga svijeta u mimohodu slijediti primjer apostola i Marije te unići u Petrovu baziliku u Rimu i moliti za Duha Svetoga da Crkvi i njezinu poslanju u svijetu pokaže i utre put u budućnost. Sabor je započeo s radom 11. listopada 1962. na blagdan *Majčinstva Blažene Djevice Marije*, a blagdan je uveden u bogoslužni kalendar Crkve kao spomen na veliki Efeški sabor god. 431. kada je Marija proglašena Bogorodicom, onom koja je rodila Boga i čovjeka, Isusa Krista. Sabor je s radom završio 12. prosinca 1965. na svetkovinu Bezgriješne.

Papa Pavao VI. također je bio marijanski papa. On je godinu 1967. proglasio *Godinom vjere*, a objavio je i apostolsko pismo o ispravnom štovanju Kristove Majke *Marialis cultus*. Spis do danas nije izgubio ništa od svoga zna-

čenja, jednako kao ni drugo apostolsko pismo o evangelizaciji suvremenoga svijeta *Evangelii nuntiandi*, a zanimljivost je da je taj veliki i do danas osporavan papa preminuo upravo 6. kolovoza 1978., na Preobraženje Gospodnje.

Nebrojene molitve i posvete upućene Majci

U osobi bl. Ivana Pavla II. imamo izrazitoga marijanskoga papu. Svoje biskupsko i papinsko geslo uzeo je od sv. Ljudevita Marije Grigniona de Monforta: *Totus Tuus!* – *Sav Tvoj, o Marijo!* Čini se da je još kao devetogodišnjak, nakon smrti svoje majke, zajedno s ocem hodočastio u Marijino svetište i ondje obavio posvetu Gospi, na koju se osvrnuo i za svoga posljednjega posjeta domovini 19. kolovoza 2002.: „U žarištu tajne te ljubavi, name, između Majke i Sina, nalazi se onaj, koji se ovamo ponovno vraća, samoga sebe, svoj život, svoj svagdan, svoje slabosti, ali istodobno i snagu vjere i nade: onu snagu koja izražava iz uvjerenja da Majka ne ostavlja na cjedilu svoje dijete, nego da ga vodi svojem Sinu i povjerava ga Njegovu milosrđu.“

Nebrojene su njegove molitve i posvete upućene Mariji. Daleko bi nas odvelo sve to nabranje. Možemo samo istaknuti tri najznačajnije posvete. Godine 1981., na Duhove, ležao je u bolnici i oporavljao se od atentata što je na njega izvršen upravo na dan Fatimske Gospe, 13. svibnja 1981. To je godina svečane proslave 1600. obljetnice od Prvoga carigradskoga sabora na kojemu je definirano *Vjerovanje* Crkve koje molimo u svetoj Misi, a iza koga stoje sve kršćanske Crkve, ali i spomen na 1550. obljetnicu od Efeškoga sabora (g. 431), kad je definirana istina o Mariji Bogorodici. Kad se oporavio od atentata, 1982. pohodio je Portugal i zrno samokresa koje su liječnici našli u njegovu tijelu nakon atentata dao ugraditi u krunu Fatimske Gospe. Tu je Mariji zahvalio za život i posvetio ponovno sve svoje Njoi – Majci. God. 1984., na svetkovinu Blagovijesti ponovno je posvetio cijeli svijet bezgriješnu Srcu Marijinu, prema nakani koju je Marija izrekla za ukazanja u Fatimi.

Godine 1987., u povodu 70. obljetnice fatimskih ukazanja, ponovno je posvetio Mariji cijeli svijet i proglasio *Marijansku godinu*. Objavio je encikliku o Majci Otkupiteljevoj nakon čega je uslijedio pad komunizma i Berlinskoga zida. Kakav samo povijesni, epohalni obrat! Svijet je na jednoj strani slavio 200. obljetnicu Francuske revolucije koju među povjesničarima i političarima nitko ne osporava, makar je protekla u strahovitu krvoproliću u samoj Francuskoj, ali i diljem Europe za Napoleonovih megalomanskih osvajačkih pohoda. Pad komunizma protekao je u značnu molitvenih mimohoda, zapaljenih svije-

ća, bez ispaljena metka. Komu se to može zahvaliti? Za papu Wojtylu poljski su komunisti govorili da je apolitičan, da je pjesnik, filozof, teolog, da se ne miješa u politiku, dok je upravo taj marijanski Papa zakucao posljednje čavle u komunistički mrtvački kovčeg i otpjevao komunizmu *requiem*. Bl. Ivan Pavao II. objavio je i encikliku o *Ružariju Blažene Djevice Marije* dodajući postojećim otajstvima i otajstva svjetla, misterije Isusova javnoga života i djelovanja te je proglasio i *Godinu krunice* – ružarija. I ta bi se godina mogla nazvati *Marijanskom godinom* (2002. - 2003.).

Posveta Mariji smjera na posvemašnje predanje Isusu Kristu

I Benedikt XVI. je marijanski papa. Potječe iz katoličke Bavarske, kao dijete hodočastio je često u marijansko svetište u Altötting, mjesto koje u svome grbu ima lik Blažene Djevice Marije s djetetom Isusom. I on je gotovo redovito zativao Isusovu Majku u svojim obraćanjima, pisao posvetne molitve, a prije otvaranja *Godine vjere* 2012. slijedio je primjer Ivana XXIII. 4. listopada 2012. pohodio je svetište u Loretu, a Godinu vjere te Sinodu o evangelizaciji otvorio 11. listopada, na dan otvaranja Drugoga vatikanskoga sabora. Marija je jednostavno neizbrisiva iz povijesti Kristova djela u svijetu. Ona je najznačajnija žena u povijesti, ona je osoba koja je okrenula tijek povijesti te koja i danas zahvaća u povijesna zbivanja, ali i osobne sudbine pojedinaca. Jednom se Ivan Pavao II. u obraćanju svećenicima i posvećenim osobama ovako izrazio o Mariji: "Djevica nas Marija poziva promatrati povijest kao pustolovinu ljubavi u kojoj Bog održava svoja obećanja te u kojoj isti Bog pobjeđuje svojom vjernošću; povijest u kojoj Bog dolazi k nama kao što je stupio pred Djevicu s molbom da budemo njegovi saveznici, njegovi suradnici, da bismo iz naraštaja u naraštaj mogli ostvarivati njegov spasenjski plan. To od nas iziskuje da i mi poput Marije odgovorimo Bogu jednim neopozivim i totalnim *fiat*". Treba taj *fiat* izgovarati svakodnevno pa će se moći i na nas primijeniti ona Elizabetina riječ: *Blažena ti koja si povjerovala!* Za to treba svakodnevno uvježbavanje i ulaženje u njegovu raspetu ljubav, ali i ljubav koja nas razapinje.

Posveta Mariji smjera na posvemašnje predanje Isusu Kristu: preko Marije posvetiti se do kraja vječnoj Mudrosti – Isusu Kristu. Sv. Ljudevit Grignion u Posveti božanskoj Mudrosti, Isusu Kristu, naglašava obnovu krsnoga zavjeta po Marijinim rukama, naglašava obnovu onoga zavjeta i saveza s Bogom koji je svatko od nas sklopio. Svaka posveta i svaki osobni zavjet treba smjerati prema posveti vlastitoga života, izručenju preko Marije, posrednice i pomoćnice jedinom posredniku – Isusu Kristu.

Proslavljen blagdan sv. Franje

Svetkovina sv. Franje, utemeljitelja franjevačkoga reda, svečano je proslavljena u Međugorju u petak 4. listopada. Župljani i hodočasnici za svetkovinu su se pripremali trodnevnicom. Tradicionalan i svečan obred preminuća svetoga Franje, ili latinski *Memoria Transitus*, utkan u okvire liturgijskoga obreda, slavljen je nakon večernje sv. Mise, na uoćnicu svetkovine, na vanjskome oltaru župne crkve sv. Jakova.

Svetu Misu i obred preminuća predvodio je fra Stanko Ćosić. Obredu su nazočili i brojni hodočasnici koji u listopadu, Gospinu mjesecu, borave u Međugorju. Ured informacija zabilježio je skupine hodočasnika iz Austrije, Njemačke, Švicarske, SAD-a, Kanade, Australije, Engleske, Irske, Italije, Francuske, Španjolske, Slovačke, Češke, Poljske, Belgije, Vijetnama, Singapura i Portorika.

Marjan Wojtaszik: Međugorje je mjesto molitve

Početak listopada u Međugorju smo susreli i 94-godišnjeg vlč. Marjana Wojtaszika iz Poljske. Premda u visokim godinama, ne nedostaje mu snage za hodočašće Kraljici Mira, što svake godine čini kao pratitelj hodočasničkih skupina. Vlč. Marjan godinu je dana stariji od blaženoga pape Ivana Pavla II., s kojim je zajedno studirao. Rekao nam je da je u predavaonici redovito sjedio iza svoga mlađega kolege. Prijateljevali su već tijekom studija, a i kasnije za svećenstva. S posebnim ponosom ističe da se s papom Ivanom Pavlom II. za njegova pontifikata susreo dva puta u Vatikanu i jednom u Poljskoj.

Premda u mirovini, vlč. Marjan svakodnevno pomaže svojoj braći svećenicima u pastoralu. Za ukazanja Kraljice Mira čuo je davno od svojih vjernika hodočasnika, a Kraljici je Mira prvi put došao prije dvadeset godina i otad nastavio redovito dolaziti. „U Međugorju svaki dan imamo bogat program: idemo na Misu, na Brdo ukazanja, na Križevac i druga molitvena mjesta. Premda mi se nije jednostavno popeti na brdo, priliku nikad ne propuštam. Prošle sam godine ozlijedio rame, no sve je dobro svršilo. Osjećam da sam potreban u Međugorju, posebno u ispovjedaonici. Ovo je mjesto molitve i prekrasno je vidjeti tolike vjernike iz cijeloga svijeta i toliko svećenika na večernjoj svetoj Misi. Gospina milost osjeti se na svakom koraku.“ Vlč. Marjan kaže da redovito čita Gospine poruke koje su jednostavne, ali majčinski poučne.

Fra Miljenko Šteko, novi predsjednik europskih provincijala OFM

U Rimu je od 21. do 25. listopada održana XI. opća skupština Konferencije franjevaca OFM Europe (UFME), na kojoj je sudjelovalo 49 provincijala, četiri tajnika konferencija i pet generalnih definitora. Za predsjednika Konferencije izabran je fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovacke franjevačke provincije Uznesenja Marijina iz Mostara.

Svećenik iz Južnoafričke Republike: Moj svećenički poziv plod je Međugorja

Wayne Welschidt, svećenik iz Južnoafričke Republike, nedavno je treći put boravio u Međugorju i tom nam prilikom kazao da je njegov svećenički poziv plod Međugorja.

Vlč. Wayne je čuvar Gospina svetišta u Gorme u Africi i kaže da vidi veliku povezanost između poruka koje je tamo upućivala Gospa koja se predstavila imenom Svetohranište Svevišnjega i poruka Kraljice Mira iz Međugorja. Jedna knjiga o Međugorju promijenila je njegov život i otada su njegovi posjeti Međugorju kao vraćanje domu: „Smatram da je ovo doista blagoslovljeno mjesto i mjesto puno milosti. Obiteljski prijatelj dao mi je knjigu o Međugorju i to je bio moj početak upoznavanja ovoga mjesta. Pročitao sam knjigu i, doslovno u istom trenutku, osjetio svećenički poziv. U tom trenutku nisam razumio da je to taj poziv, ali sam svim srcem rekao 'da'. I tek sam kasnije shvatio što to znači. Razlog mog posjeta je zahvalnost Bogu i Gospi što sam svećenik, zahvalnost za sve hodočasnike i sva iskustva koja sam dobio.“

Također ističe da mu je Međugorje posebno u srcu jer je mjesto u kojemu se njegovo svećeničko iskustvo produbljuje i napaja milostima: „Svaki put kada dođem napajam se na različite načine i vraćam se s novim uputama za svoje svećeništvo, svoju vjeru i osoban rast“, rekao nam je vlč. Wayne.

Listopad u Međugorju

Od početka listopada, mjeseca koji je na poseban način posvećen Gospi, u Međugorje su pristizale mnoge hodočasničke skupine sa svih strana svijeta. Ured informacija zabilježio je skupine iz Mađarske, Njemačke, Austrije, Španjolske, Češke, Slovačke, Poljske, Francuske, Italije, Engleske, Irske, SAD-a, Belgije, Rumunjske, Ukrajine, Švicarske, Kanade te, naravno, skupine iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Među hodočasnima susreli smo i fra Domagoja Šimunovića iz Slavnskoga Broda. Za Međugorje je čuo već prvih dana ukazanja od jednoga kolege, a autobusom s hodočasnima iz Slavnskoga Broda došao je već 1981. godine. „Sjećanja na te prve dane još su svježja. Kako je to onda izgledalo, danas se ne može ni zamisliti. Jedva je postojala koja kuća, što nas je pomalo i začudilo. Kad smo ušli u crkvu, sve nas je obuzeo neki osjećaj jer tu je ipak neka posebna Božja i Marijina blizina“, prisjeća se fra Domagoj.

Potaknuti iskustvima prvih hodočašća i drugi su željeli doći pa su malo-pomalo počela organizirana hodočašća iz Slavnskoga Broda, a broj se hodočasnika stalno povećavao, što traje do danas.

Pješice iz Švicarske u Međugorje

Nakon tri tjedna pješčenja u Međugorje je stigao svećenik Gilles Hodni iz Švicarske. Nakon 26 godina obnašanja župničke službe u jednoj švicarskoj dolini, biskup ga je rasporedio u novu župu. Vlč. Hodni je prije preuzimanja svoje nove službe odlučio doći u Međugorje u kojemu je prvi put bio prije 25 godina. Kaže da taj prvi posjet nije ostavio velik trag na njemu jer je došao sam i na jedan dan. „Tek kasnije sam počeo shvaćati da je Međugorje mjesto velikih milosti, da je Marija posebno prisutna u ovom mjestu. Mogao sam ići u Santiago de Compostelu, ali odlučio sam pješčiti tri tjedna do Međugorja u samoći kako bih došao Majci. Putovanje je bilo teško. Nisam naprijed znao gdje ću spavati; nekada su me ljudi primili, a nekad sam spavao na otvorenu.“

Vlč. Gilles Hodni također je istaknuo koliko mu Međugorje znači u životu: „Ono mi znači Kraljicu Mira i molitvu; omogućuje mi da budem otvoren Kristu, riječi Božjoj. Bio sam impresioniran kada sam prvi put došao i kada sam čitao

Grégoire Ahangbonon iz Benina: Bog je ušao u moju bijedu

U Međugorju su boravili vlč. Lionello Melchiori koji pripada Afričkim misijama i trenutno živi u Genovi, i laik Grégoire Ahangbonon, čije je poslanje služiti Bogu u bolesnima i napuštenima.

Grégoire je svoju misiju započeo prije 30 godina. Podrijetlom je iz Benina, ali od 1971. živi u Obali Bjelokosti. Oženjen je i otac šestoro djece. „Nisam liječnik, ja sam običan radnik, vulkanizer. Dobio sam katolički odgoj, imao sam oca katolika i kao dijete sam se krstio. Dok sam živio u Beninu, zaista sam ljubio svoje katoličanstvo. Kad sam došao u Obalu Bjelokosti, zaradio sam puno novca. U 23. godini mogao sam kupiti svoje vozilo, a to je u Africi jako rijetko. Tada sam se udaljio od Boga. Novac je postao središnja točka u mom životu. I odjednom sam se našao u velikim problemima, izgubio sam sve. Razmišljao sam čak i o samoubojstvu. Živio sam bijedno, a uz mene je ostala samo moja žena i dvoje djece. No, Bog je došao u moju bijedu. K Bogu me je privukla patnja, bijeda, trpljenje, nešto slično kao u prisposobi o izgubljenom sinu. Bog mi je pritekao u pomoć i ponovno sam se okrenuo Katoličkoj Crkvi. Imao sam sreću susresti jednog misionara koji je organizirao hodočašće u Jeruzalem. Pošao sam tamo i Bog mi je na tome hodočašću dao puno.

Nakon povratka u Obalu Bjelokosti sa ženom sam pokrenuo molitvenu zajednicu. S tom zajednicom išli smo u bolnicu gdje smo molili s bolesnima. Shvatili smo da je mnogo bolesnih koji su napu-

šteni, jer u Africi nema zdravstvenog osiguranja. Oni koji nemaju novca, nemaju ni mogućnost liječenja. Tada smo rekli da im moramo pomoći. Počeli smo ih prati, tražiti sredstva da im kupimo lijekove i malo-pomalo ti su bolesnici počeli ozdravljati, a oni koji su umirali, umirali su dostojanstveno. Rodila se želja tražiti Boga u siromašnima. Također smo posjećivali i zatvorenike“, kaže Grégoire i zahvaljuje svećenicima afričkih misija što su priznali njihovo djelovanje.

U posebno su tešku položaju bolesnici s mentalnim poteškoćama. Umjesto liječenja vežu ih za stabla lancima ili smještaju u štale. Ljudi misle da su takvi opsjednuti zlim duhom i ne poznaju njihovu stvarnost. Grégoire ih je počeo oslobađati, a do danas ih je oslobodio trideset tisuća. Odlazi u njihove nastambe i nakon što ih oslobodi odvodi ih u centre za rehabilitaciju gdje ih osposobljava za život. Trenutno postoji jedanaest takvih centara, a dvanaesti će uskoro biti otvoren. Njegovi najbliži suradnici su osobe koje su ozdravile. Za svoj rad Grégoire je dobio razne nagrade.

„Međugorje je neobično, posebno mjesto, mjesto gdje se rukom može dotaknuti veličina Božjeg milosrđa i ljepota i dobrotu majčinskoga srca. Želim da nitko od nas ne zaboravi susret s Gospom i Gospodinom koji smo ovdje imali. To su iskustva koja treba čuvati u srcu i sjećati ih se cijelog života. Sve nas ovo treba dovesti na put istinskoga obraćenja“, rekao je Grégoire o svom međugorskom iskustvu.

Godišnjica smrti fra Petra Vlašića

Na 8. studenog navršava se godina dana od smrti fra Petra Vlašića, međugorskog župnika. Fra Petar je rođen 19. srpnja 1936. u Sovićima, župa Gorica. Za svećenika je zaređen 11. listopada 1966.

Obnašao je službe župnoga vikara i župnika u deset župa, te bio gvardijan u Mostaru i definator svoje provincije. U Međugorju je živio od 1999., a službu župnika obavljao je od 2007. do svoje smrti.

Zračio je dobrotom, srdačnošću, jednostavnošću i ljudskom toplinom, kakav je ostao i u danima teške bolesti. Pokopan je na međugorskom groblju Kovačica.

Na prvu godišnjicu fra Petrove smrti za nj će se u župnoj crkvi u 18 sati slaviti sveta Misa.

Kip Kraljice Mira u Proboju

U povodu 15. obljetnice proglašenja blaženim Alojzija Stepinca u njemu posvećenoj crkvi u Gornjem Proboju, u vitinskoj župi, slavljena je svečana sveta Misa. Uz domaće vjernike G. Proboja Misi su nazočili i Probojani koji žive u inozemstvu te gosti i prijatelji iz drugih mjesta. Misno slavlje predslavio je vitinski župnik fra Željko Grubišić.

Na početku misnoga slavlja župnik je blagoslovio kip Gospe Međugorske koji je postavljen na posebno uređenu prostoru sa sjeverne strane crkve, a darovali su ga Jure i Nevenka Čuvalo iz Toronta u želji da se uređi i produhovi prostor oko crkvice i groblja. Prostor u koji je kip smješten uređio je kamenoklesar Ivan Luburić Ković iz Gornjih Radišića.

Kardinal Alojzije Stepinac blaženim je proglašen 3. listopada, a Probojani slave svoga zaštitnika prve nedjelje iza 3. listopada. Za prošlogodišnjega slavlja iza oltara je postavljena velika slika njihova zaštitnika, djelo akademskoga slikara Ante Mamuše, a dar je iseljeničke obitelji iz Proboja.

Kad se ljubav i vjera združe... Hodočašće mladih s invaliditetom

U organizaciji Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“ iz Zagreba mladi s invaliditetom sa svojim asistentima od 18. do 20. listopada hodočastili su u Međugorje.

Na odredište su došli u večernjim satima te nakon smještaja i večere sudjelovali u pobožnosti križnog puta iza crkve sv. Jakova. Križni put je predvodio vlč. Dragutin Goričanec, povjerenik za pastoral osoba

s posebnim potrebama Zagrebačke nadbiskupije.

Osobito zadovoljstvo mladima s invaliditetom predstavljao je posjet Podbrdu, mjestu Gospinih prvih ukazanja. Veliku zahvalu uputili su momcima iz zajednice Cenacolo koji su na nosilima iznijeli one koji nisu mogli sami hodati te im priuštiti nezaboravan doživljaj Gospine blizine na Podbrdu.

Mladi s invaliditetom su u subotu navečer 19. listopada sudjelovali u liturgijsko-molitvenom programu koji se odvijao na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova. „Kad se ljubav i vjera združe, nada postaje stvarnost“, riječi su mladih s invaliditetom na svršetku hodočašća.

Statistika za rujan 2013.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 242.500
Broj svećenika koncelebriranih: 4.880
(162 dnevno)

Koncert u povodu Svih svetih i Dušnoga dana

U povodu Svih svetih i Dušnoga dana Akademski zbor *Pro musica* iz Mostara organizirao je koncert na kojemu je izveden *Requiem* KV 626 W. A. Mozarta. Koncert je održan 30. listopada 2013. u župnoj crkvi.

Na koncertu su nastupili solisti opere Hrvatskoga narodnog kazališta iz Osijeka: Jasna Komendanović, sopran, Iskra Stanojević, mezzosopran, Ladislav Vrgoč, tenor, Berislav Puškarić, bas; članovi Akademskog zbora *Pro musica* – Dragan Filipović, zborovođa, Marijana Pavlović, korepetitorica; orkestar Hrvatskoga narodnog kazališta Osijek i komorni sastav Simfonijskog orkestar iz Mostara. Dirigirao je Filip Pavišić.

Dani kruha u Dječjem vrtiću Sveta Mala Terezija

U vrtiću *Sveta Mala Terezija* u listopadu su obilježeni Dani kruha kao zahvala za plodove zemlje. Danima kruha ne zahvaljujemo Bogu samo na dobroj žetvi i plodovima zemlje, nego i na obitelji, prijateljima i svim materijalnim dobrima, radostima i uspjesima kojima smo tijekom godine bili podareni kao narod ili kao pojedinci.

U pripremi za Dane kruha u vrtićkom je prostoru izdvojen kutak s izloženim plodovima zemlje. Izložbeni kutak osmislili su odgojitelji s djecom u što su se uključili i roditelji donoseći razne plodove i sjemenja.

Završna svečanost održana je 15. listopada kada su roditelji zajedno s djecom kao

zahvalu prinijeli razna peciva i kolače. U 11 sati održana je priredba. Srdačan pljesak nazočnih roditelja i prijatelja bila je najljepša nagrada malim izvođačima koji su se potrudili pokazati što sve znaju i umiju.

Goste i sudionike pozdravio je fra Dragan Ružić, ravnatelj Majčina sela, koji je prigodnim riječima naglasio važnost zahvalnosti u životu te čestitao odgojiteljima na trudu i kreativnosti.

Ovakve zajedničke aktivnosti vrijedan su poticaj djeci da u svemu što nas okružuje gledaju Božju prisutnost, da nam je Bog sve darovao i da mu zahvaljuju na tom daru.

s. Veronika Martinović, ravnateljica vrtića

Mađarski pijanist Gergely Bogányi u Međugorju

Nakon večernjeg molitveno-liturgijskog programa u Međugorju je 24. listopada mađarski glazbenik svjetskoga glasa Gergely Bogányi održao koncert za župljane i hodočasnike. U suvremenom svijetu glazbe Bogányi slovi kao najbolji tumač Frederica Chopina, a u Međugorju je izveo djela J. S. Bacha i Franza Liszta.

Prema umjetnikovim riječima, ovo je bio koncert zahvale Blaženoj Djevici Mariji za sve što je postigao u životu. Dvorana bl. Ivana Pavla II. bila je ispunjena do posljednjega mjesta, a značajnu skupinu predstavljali su mađarski hodočasnici.

Unatoč visokim godinama

Unatoč visokoj dobi Katica Setz (r. 1918.) već niz godina predvodi hodočasnike koji se iz Dubrovnika zapućuju u Međugorje kako bi na licu mjesta osjetili Gospinu prisutnost

Teta Katica, kako ju od milja zovu njezini sugrađani, prvi je put posjetila Međugorje u srpnju 1982.

Tada je došla sa svojom prijateljicom i osjetila duševni mir i poticaj da i ubuduće dolazi ovamo, ali ne sama nego s drugima. Već u jesen iste godine počinje s jednodnevnim hodočašćima i malim kombijem dovedući 10 do 15 osoba. Ubrzo se broj zainteresiranih povećava pa se putovanja pretvaraju u prave karavane od 7 do 8 autobusa. Otada bez prestanka dolazi svakoga mjeseca s jednim do dva autobusa, a osobito na velike blagdane kao što su obljetnica ukazanja, Festival mladih, Uzvišenje sv. Križa ili pak godišnjica fra Slavkove smrti. Posebno su intenzivni dolasci u Marijnim mjesecima, u svibnju i listopadu, kada iz cijele Dubrovačke biskupije dolaze hodočasnici svih uzrasta. Svakom se hodočašću pridruže nove osobe. Većinom postanu stalnim hodočasnici koji se redovito odazivaju zovu Kraljice Mira.

Kad se dođe u Međugorje, prvo se ide pokloniti u crkvu, a zatim prema željama netko ode na Podbrdo, netko na Križevac, netko ostaje u kapelici klanjanja, a netko u molitvi otajstava svjetla ili križnoga puta nedaleko od crkve.

Uvijek netko posvjedoči o ozdravljenju, duhovnom miru ili obraćenju, a napose o milosti ispovijedi. Mnogi se ljudi ispovijedaju nakon 10, 20 pa i 30 godina. Mlade uglavnom privuče Festival mladih i rado dolaze svake godine. Svake se godine uoči Božića organizira posjet Majčini selu čemu se djeca uvijek raduju. Teta Katica je duhovna voditeljica tih hodočašća. Ona u autobusu predmoli, a sve molitve izgovara naizust, iz srca i bez molitvenika. Iako na svojim leđima nosi i dobar teret godina, gospođa Ka-

tica polako uz pomoć svoga šapa redovito dolazi Gospi jer osjeća da ju Ona još uvijek treba.

Hodočasnica iz Dubrovnika S. M.

Zahvaljujući ukazanjima Kraljice Mira, upoznao sam i hrvatski narod

Justin Kirkwood iz Kanade preminuo je prije četiri godine. Od 1993. sa svojom je suprugom Rollande svake godine hodočastio u Međugorje koje je smatrao svojim drugim domom. Razgovor koji donosimo nastao je 2007. za njegova posljednjega jednomjesečnog hodočašća Kraljici Mira.

Priredio Ivan Bor

Već godinama rujanske dane provodite u Međugorju. Kada ste prvi put hodočastili Kraljici Mira?

– Bilo je to već davne 1993. Čitao sam neke novinske članke o ukazanjima i sve me češće okupirala misao da i ja trebam hodočastiti u mjesto iz kojega su dolazile samo dobre vijesti. U Torontu sam pronašao jedan međugorski molitveni centar i supruga i ja došli smo sa skupinom.

Kakvi su bili prvi dojmovi?

– Bilo je to vrijeme ratnih stradanja u BiH i Hrvatskoj, ali smo unatoč tomu doživjeli mir koji čovjeka snažno ispunjava. Prepuna međugorska crkva i prostor oko crkve, mogućnost za sv. ispovijed, molitva krunice i svakodnevna sv. Misa bili su nešto neopisivo. Već za tog prvog hodočašća supruga i ja razgovarali smo kako bi bilo lijepo imati svoj kutak u ovom mjestu, nekakav manji stan, pa bi i naša djeca mogla dolaziti. Na žalost to se nije ostvarilo, ali smo mi nastavili dolaziti svake godine.

Kakav je bio Vaš prvi susret s mjestom i domaćim ljudima?

– Premda je nepoznavanje jezika bilo velika prepreka, stekao sam dosta poznanika i prijatelja. Osjećao sam da tu nismo stranci i da smo prihvaćeni punim srcem. Moj program u Međugorju bio je redovit jutarnji odlazak na ranu Misu za hrvatske vjernike, a nakon toga slijedi molitva u tišini negdje u blizini crkve te odlazak na englesku Misu. Popodne sam obvezno bio ili na Podbrdu ili na Križevcu, a navečer sa suprugom išao na večernji molitveno-liturgijski program.

Upoznali ste vidoce?

– Osjećao sam da su i suviše okupirani obvezama prema hodočasticima i nisam htio tome pridonositi. Vicku sam sreo za jednoga

njezina boravka u Torontu i doživljaj je bio zbilja neopisiv. Kao i mnogi tada, bio sam nazočan dok je Vicka imala ukazanje Kraljice Mira. Tišina i duboka sabranost koja je vladala može se osjetiti samo onda kad nebo dodiruje zemlju. Vickine riječi nakon ukazanja da nas je Gospa blagoslovila i molila nad nama u meni su učvrstile vjeru i pomogle mi nositi terete života.

Za svojih ste hodočašća upoznali i svećenike na službi u međugorskoj župi?

– Vanjski oltar međugorske crkve za večernje je sv. Mise nešto veličanstveno po broju svećenika. Tada uvijek u srcu osjećam nekakvu snažnu toplinu, osjećam da je po njima naš Spasitelj ovdje, da je Isus među nama.

Upoznao sam svećenike koji su na službi u vašoj župi, a više sam se puta ispovjedio kod fra Svetozara. Razgovarao sam i s fra Slavkom Barbarićem, koji nikada niko ga nije zaobišao. Već i nekoliko riječi razmijenjenih s njime govori da je on bio svećenik koji i živi ono što propovijeda. Premda nije među nama, njegovo se djelo i te kako snažno osjeća. Dovoljno je otići na njegov grob pa vidjeti koliko poštovanja i ljubavi ljudi osjećaju prema njemu. Riječju, svećenici na službi u ovoj župi nama su hodo-

Majka nas ovdje ustrajno uči moliti srcem, i jedino s takvom molitvom možemo postići mir u svojim srcima i na cijeloj Zemlji.

časnicima istinski svjedoci Gospinih poruka. Znam da im nije jednostavno izići u susret svima koji dolaze, mnogi ih vuku za rukav pokatkad i s beznačajnim problemima, no oni su uvijek tu, spremni učiniti sve što mogu.

Nakon prvoga hodočašća u Međugorje počeli ste proučavati povijest hrvatskoga naroda?

– Da. Dosta sam čitao o stradanju Crkve nakon Drugoga svjetskog rata na vašim prostorima i o posvemašnjem stradanju ljudi proisteklom iz ideoloških razloga. Sudski progoni kardinala Stepinca i stradanje svećenika oda-

vali su sliku stanja u kakvom ste živjeli. Supruga i ja, u želji da što bolje shvatimo Gospine poruke, bili smo počeli pohađati i tečaj hrvatskoga jezika, no moram priznati da nam i nije baš išlo, možda i zbog naših godina, a vjerojatno i zbog toga što hrvatski i nije lagano naučiti. K tomu, da bismo bili što bliže Kraljici Mira, počeli smo ponekad ići na Misu u hrvatsku crkvu u Norvalu, u kojoj djeluju hercegovački franjevci. To smo činili za Sv. Antu, za Veliku Gospu i neke druge svetkovine. Vaša mi je zemlja postala bliska i po nekim susjedima u Mississaugi gdje živimo.

Niste naučili hrvatski, ali redovito čitate Gospine poruke?

– Hvala Bogu, poruke su nam dostupne na engleskom i redovito ih čitam. U njima nalazim poruku za svoj život, za rast u vjeri, za odnos prema bližnjemu. U svojoj smo obitelji uvijek živjeli dosta skromno, ali su nas ukazanja i poruke naučile vrijednosti posta i molitve te skrbi za drugoga. Žalosno je da se jedan dio svijeta razbacuje bogatstvom, a mnoštvo ljudi nema što jesti.

Koliko znam, uvijek ste nastojali pomoći drugima?

– U tome smo supruga i ja postupali složno i među nama nikada nije bilo razilaženja. Bog nam je u braku dao jedno dijete, sina, ali smo i usvojili troje djece – dva sina i kćer. Također, materijalno smo pomagali jedno dijete

Poruke nas, premda jednostavne, uče kako živjeti i doći u nebo. Za prvoga dolaska u vašu župu kupio sam Gospin kip koji ima posebno lijepo uređeno mjesto u našem vrtu. Kad nam dođu u posjet djeca i unučad, rado zajedno kraj njega molimo.

iz Koreje, ali smo školovali i jednog svećenika iz Nigerije od njegove prve godine studija do doktorata. O. Donatusa nismo usvojili, ali ga osjećamo svojim djetetom. Zahvalni smo Bogu što smo ovaj put skupa hodočastili u Međugorje. K tomu smo putem različitih misijskih djela bili uključeni i u pomaganje sjemeništa diljem svijeta, poglavito u Indiji, Africi i Južnoj Americi.

Zanimljiva je jedna anegdota s biskupom iz Nigerije. Razgovarajući o o. Donatusu, koji je bio iz njegove biskupije, upitao sam biskupa mogu li njemu osobno nešto pomoći. Energično je rekao da ne treba, no na moje je inzistiranje kazao da mu mogu poslati jedne cipele. To mi je reklo sve o stanju ljudi u njegovoj zemlji. Pomislio sam kakvu li odjeću nose djeca kad jedan biskup mora hodati u poderanim cipelama.

Kad s poniznošću govorim o različitim djelima iz našega života, čitatelj može pomisliti da je riječ o nekoj bogatoj obitelji, no to nije tako. Prosječna smo kanadska obitelj koja se iz dana u dan mora skrbiti o kruhu svagdanjem. Radio sam u jednoj velikoj kompaniji i od plaće uzdržavao obitelj.

Kakav je bio Vaš vjerski život prije hodočašća u Međugorje?

– Potječem iz obitelji u kojoj je vjera zauzimala prvo mjesto. Iz slične obitelji potječe i moja supruga. Kao dijete redovito sam išao na jutarnju svetu Misu, što sam nastavio činiti kao student i kasnije kao odrastao zaposlen čovjek. Najprije Misa, a onda sve ostalo – učenje, posao i druge obveze. To se nastavilo do današnjega dana, kada sam u mirovini. Nije uvijek bilo jednostavno uskladiti dnevne obveze, pogotovo što sam godinama bio trgovački putnik, no kad se nešto voli, onda vrijeme nije problem.

I danas, iako ste u mirovini, pomažete u svojoj župi?

– Zahvalan sam našem župniku što i nama starijima pruža mogućnost angažiranja u različitim župnim aktivnostima. Primjerice, svakoga se dana izmjenjujemo u predmoljenju krunice, sudjelujemo u organiziranju humanitarnih večera za različite potrebe,

u obilasku bolesnih kako kod kuće tako i u bolnici.

Hodočastili ste i u druga Gospina svećišta?

– Moja supruga i ja bili smo u Fatimi, Lurdu i Svetoj Zemlji i u svakom smo svetištu osjećali rast u vjeri, ali jedino Međugorje osjećamo svojim drugim domom. Rekao sam već da smo ovdje htjeli živjeti veći dio godine. Čudesan je to osjećaj kada vas nešto tako snažno vuče kao što vuče Međugorje. U njemu se ni za prvoga dolaska nismo osjećali strancima. Naprotiv, osjećali smo se kao da smo već dolazili toliko puta. To mogu objasniti jedino prisutnošću Majke Božje. Sama pomisao da se Kraljica Mira vidiocima ukazuje svakodnevno u isto vrijeme ispunjava nas mirom i štiti od svih zala. Uvjeren sam da mnogi hodočasnici ovamo dolaze upravo zbog tog osjećaja ispunjenosti mirom.

Govorite li o Gospinoj poruci s članovima svoje obitelji i prijateljima?

– Ponajprije nastojim da se utjecaj poruke vidi u mom životu. Redovito odvajam vrijeme za svakodnevno čitanje Biblije, u obitelji redovito molimo krunicu, također *Vjervanje, sedam Očenaša, Zdravomarija i Slava Ocu*. Postimo kao što Gospa traži u porukama, što do dolaska u Međugorje nismo činili. Također svaku novu Gospinu poruku šaljem prijateljima, a pokatkad ju skupa i čitamo. Poruke nas, premda jednostavne, uče kako živjeti i doći u nebo. Za prvoga dolaska u vašu župu kupio sam Gospin kip koji ima posebno lijepo uređeno mjesto u našem vrtu. Kad nam dođu u posjet djeca i unučad, rado zajedno kraj njega molimo.

Koja je najsnažnija poruka Međugorja?

– Zasigurno je to poruka mira. I to, kako kaže Kraljica Mira, mira u srcu. Svjedoci ste do čega nemir dovodi i kakvu pustoš ostavlja na Zemlji. A nemir prijete svakomu, na svakome dječicu Zemlje, ako ne živimo onako kako nas uče Isus i njegova Majka. Majka nas ovdje ustrajno uči moliti srcem, i jedino s takvom molitvom možemo postići mir u svojim srcima i na cijeloj Zemlji.

Brak na vjetrometini

Posljednjih smo desetljeća proživjeli totalitarizam, zatim rat, a onda poraće. U ateističkom totalitarizmu opstojnost i identitet naroda sačuvale su tradicionalne obiteljske i vjerske vrijednosti. Kaotično je poraće iz inozemstva donijelo ideje koje su dugo godina klijale u pozadini.

Lidija Paris

Kreatori tih ideja su marksističko-ateistički orijentirani intelektualci, a njihovi glavni promicatelji nevladine udruge – filijale inozemnih organizacija financirane kako iz inozemstva tako i iz proračuna – koje vrše pritisak na javnost i na zakonodavstvo.

Takve se ideje nameću neovisno o vladajućoj nomenklaturi. U Francuskoj je rodna perspektiva uvedena u cjelokupan odgojno-obrazovni sustav 2011. kada je na vlasti bila desnica, a "homoseksualni brak" 2013. je ozakonila ljevica. U Hrvatskoj je desnica izbacila iz škola program spolnoga odgoja koji su roditelji proglasili najpoželjnijim (program udruge GROZD), a otkad je na vlasti ljevica, u škole se uvodi zdravstveni i građanski odgoj koji radi na rušenju tradicionalnih vrijednosti. „Novi fašizam ne će reći: 'Ja sam fašizam!' On će reći: 'Ja sam antifašizam!'“ kaže talijanski pisac Ignazio Silone.

U Hrvatskoj su otpor pružile udruge GROZD i inicijativa *U ime obitelji*. Udruga GROZD odupire se zdravstvenom odgoju koji radi na destrukciji obitelji i seksualizaciji djece od najranije dobi. Iako je Ustavni sud RH odlučio da postojeći program zdravstvenoga odgoja treba povući jer ne poštuje mišljenje i volju roditelja, Ministarstvo se na to ne obazire. Izgleda da mnogi roditelji nisu shvatili što je na kocki pa šutke prihvaćaju sve što im se nameće. Tako odgajani naraštaji sutra će prihvatiti "istospolan brak" kao nešto posve normalno. Inicijativa *U ime obitelji* traži referendum o braku koji Vlada RH pokušava izbjeći dok istovremeno priprema zakon o istospolnom partnerstvu koji je u mnogim zemljama bio tek preludij za izjednačavanje heteroseksualnih i homoseksualnih partnera pred institucijom braka.

Tamo gdje nije bilo otpora ili gdje se otpor pojavio prekasno, brak mogu sklopiti dvije osobe bez obzira na spol. To su Nizozemska (2001.), Belgija (2003.), Španjolska (2005.), Kanada (2005.), Južna Afrika (2006.), Norveška (2009.), Švedska (2009.), Portugal (2010.), Island (2010.), Argentina (2010.), Danska (2012.), Novi Zeland (2013.), Uru-

gvaj (2013.), Brazil (2013.), Francuska (2013.), Velika Britanija (2013.). U Meksiku je to dopušteno u dvjema saveznom državama, a u SAD-u u petnaestak saveznih država.

Što se podvaljuje zagovarateljima tradicionalnoga braka?

Posljednjih smo mjeseci u medijima pratili sučeljavanja predstavnika građanske inicijative *U ime obitelji* s predstavnicima raznih nevladinih udruga. Vidjeli smo kako funkcionira strategija koja je na Zapadu već urodila obilnim plodovima: manipulirati činjenicama, optuživati za homofobiju i gaženje ljudskih prava, negativno etiketirati, podcjenjivati, izvrtati religijsku poruku. Ponovimo još jednom i ponavljajmo uporno: "istospolan brak" ni po kojem međunarodno priznatom i pravno važećem aktu ne spada u ljudska prava.

- Zagovarateljima tradicionalnoga braka imputira se da su licemjerni pobožnjaci, neznanice, netolerantni, „homofobi“. Ova je kovanica krajnje manipulativna jer se svima koji smatraju da homoseksualne veze nisu poželjne indirektno pripisuje strah, fobija, dakle poremećaj. To je izvrtanje teza zato što nebrojeni stručnjaci smatraju da je upravo homoseksualnost poremećaj.

- Možda najperverziji oblik tog načina raspravljanja jest taj da se homofobiju povezuje sa strahotama koje su počinili nacisti. Referendum je navodno opasan jer bi većina mogla odlučiti nešto što ugrožava manjinu, jer se to navodno „već događalo“. Što se to već događalo? Nijedan totalitarizam nije došao na vlast demokratskim putem. Mussolinijevi su fašisti na izborima 1924. dobili manje od polovice zastupnika, a izbori 1929. održali su se pod takvim zastrašivanjima da ih se ne može nazvati demokratskim. Hitlera njemački narod nije izabrao većinom glasova, nego su ga za kancelara postavili predsjednik države i industrijalci nakon nekoliko krugova glasanja u kojima nijedna stranka nije uspjela dobiti većinu. Ni Lenjin, ni Mao, ni Tito

nisu na vlast došli demokratskim putem, nego revolucijom, nasiljem, ratom.

- Zagovarateljima tradicionalnoga braka (ako su kršćani) predbacuje se da nisu vjerni kršćanskoj poruci „ljubi bližnjega svoga“. To je čista manipulacija i nerazumijevanje kršćanskoga nauka. Ljubav je mnogo više od emocije. Isus kaže: „Ljubite jedni drugoga kao što sam ja vas ljubio.“ Kada bi se svi toga držali, nitko ne bi tražio „homoseksualni brak“. Psalam 85 (84) kaže da ljubav, istina, pravda i mir ne mogu jedno bez drugoga. Oni su kao četiri noge stolca. Ljubav bez istine emocionalno je manipulativna. Istina bez ljubavi može biti okrutna. Nema mira bez pravde. Nepravdani zakoni su sjeme nemira.

- Predbacuje im se da se boje da će nestati tradicionalan brak. A što ako je doista riječ o razrađenoj strategiji čiji je krajnji cilj uništavanje institucije braka? Radikalne rodne feministice tvrde da su brak između muškarca i žene te obitelj uzrok i pralik svakog ugnjetavanja. One se zalažu čak i za ukidanje zabrane incesta i pedofilije. Shulamite Firestone kaže: „Kada bismo dokinuli obitelj, pale bi i ograde koje prisiljavaju da seksualnost ostane u okvirima specifičnih izražajnih oblika.“

Strategija korak po korak

Boris Dittrich, homoseksualni aktivist i parlamentarni zastupnik koji je igrao glavnu ulogu u kampanji za priznavanje "homoseksualnog braka" u Nizozemskoj, tvrdi da se u njegovoj zemlji već raspravlja o priznavanju grupnoga „braka“ koji bi uključivao tri ili više osoba. Za njega je to sljedeći korak u procesu rušenja tradicionalnih bračnih zakona. Dittrich danas radi za međunarodnu nevladinu orga-

nizaciju *Human Rights Watch* koja bdije nad poštivanjem ljudskih prava... (!!!)

Rasprava o "istospolnom braku" u Nizozemskoj počela je 1994. i trajala je sedam godina. Dittrich tvrdi da je uvođenje civilnoga partnerstva od početka bilo smišljeno kao korak na putu prema nečem mnogo širem. Čim je postao zastupnikom u parlamentu, počeo je zagovarati "homoseksualni brak", ali je brzo uvidio da javnost za to nije spremna. Da bi omekšao javno mišljenje, počeo se zalagati za registrirano partnerstvo. Kaže da je to „psihološki bolje“: ljudi su se navikli na to da dva muškarca ili dvije žene idu u općinu gdje zakon priznaje njihovu vezu, koju su onda sponzori počeli nazivati „gay brakom“. Registrirano partnerstvo bilo je priznato 1998., a jednakost pred bračnim zakonima 2001. Najučinkovitiji način da se javnosti predstavi ta ideja, kaže Dittrich, bio je usredotočiti se na „načela jednakosti i nediskriminacije“ i naglašavati „razliku između Crkve i države“, a vjerskim vođama objasniti da se „ne dira u vjerski brak“, nego da je riječ o građanskom braku u kojemu bi svi trebali biti tretirani jednako.

U svim zemljama u kojima je bilo ozakonjeno registrirano partnerstvo, vlasti su tvrdile da se ne će ići dalje od toga. Javnost je u Velikoj Britaniji, na primjer, bila uvjerena da je taj zakon bio stvoren da bi odgovorio na specifične potrebe homoseksualnih osoba pa ga je prihvatila. Taj je zakon homoseksualnim osobama omogućio olakšice vezane uz plaćanje poreza, uz nasljeđivanje, posjećivanje u bolnici i slično. Tada su čak i vjerski vođe bili uvjereni da nema opasnosti da bi moglo doći do redefinicije braka kao takvoga. No što se događa? U Nizozemskoj su

odnosi troje ljudi već priznati u obliku „ugovora o kohabitaciji“. U Brazilu su službeno priznati odnosi koji uključuju više od dvoje ljudi. U Kanadi se u škole vješaju posteri koji promoviraju prihvaćanje poligamije. Vršiti se pritisak da se legalizira poligamija, a argument za to je postojanje "istospolnih brakova". U Australiji se vodi kampanja za priznavanje legalnih prava poliamoriji – ljubavnim odnosima koji uključuju više ljudi.

Prema dekonstrukciji braka i transformaciji pojma obitelji

R. P. George, S. Girgis i R. T. Anderson, autori knjige *What Is Marriage? Man and Woman: A Defense*, kažu da se brak ne svodi na priznavanje emocionalne ljubavne veze. Brak je tjelesna i emocionalna veza na više razina koja doživljava svoj vrhunac u prenošenju života. To opravdava njezine distinktivne norme – monogamiju, ekskluzivnost i trajnost – i ideju „konzumacije braka“ u spolnom odnosu. Vlada ne brine o vezama među ljudima zbog njihova ljubavnoga odnosa, nego zato što mora jamčiti da će djeca živjeti s ocem i majkom koji su im dali život. Zakonodavac ne smije donositi proizvoljne odluke. Ako zakon homoseksualnim vezama priznaje status „braka“, onda nema nikakva pravnoga razloga da skupini od troje ili više ljudi „koji se vole“ ne prizna isto.

Prof. E. Brake sa sveučilišta Calgary podržava „minimalan brak“ u kojemu ljudi dijele dužnosti koje odaberu, a broj i spol partnera nije važan. Prof. J. Stacey sa sveučilišta u New Yorku nada se da će redefiniranje braka donijeti „raznolike, kreativne i adaptabilne obrise“ braku i dovesti do prihvaćanja „braka u malim

skupinama“. U manifestu pod imenom *Onkraj istospolnog braka* 300 vodećih „LGBT i povezanih“ znanstvenika i aktivista zagovara priznavanje odnosa između više partnera. Utjecajan kolumnist Dan Savage potiče supružnike da prihvate „fleksibilnije držanje“ prema spolnim odnosima izvan braka. Novinarica V. Brownworth radosno naviješta da će „istospolni brakovi oslabiti instituciju braka“. „To će se sigurno dogoditi i brak će postati mnogo bolji koncept nego što je ikada bio“, kaže ona.

Pisac M. Signorile potiče istospolne partnere da „traže pravo na brak ne kao način prihvaćanja društvenog moralnog kodeksa nego kao način da se diskreditira jedan mit i da se radikalno promijeni jednu arhaičnu instituciju“. Homoseksualci bi se trebali boriti za "istospolni brak" i beneficije koje iz toga proizlaze, a onda, kada se to postigne, za redefiniranje institucije braka. Najsuvrživija akcija koju mogu poduzeti lezbijke i homoseksualci je upravo transformacija pojma „obitelji“.

Pritisak nevladinih organizacija pod utjecajem UN-a

U međuvremenu u nekim medijima nalazimo ironične i optužujuće napise o zemljama koje su zakonski zabranile "homoseksualni brak". U Europskoj uniji to su Poljska, Mađarska, Bugarska, Latvija i Litva. U Europi izvan EU-a to su Srbija, Crna Gora, Ukrajina, Bjelorusija i Moldavija.

Nevladine organizacije pod utjecajem UN-a cijelom svijetu nameću novu političku kulturu. Demokratski proces stavlja se pod znak pitanja. Većina više ne bi smjela biti mjerodavna. Zastupničku demokraciju malo pomalo potiskuje participativna demokracija u kojoj nevladine organizacije i skupine za pritisak igraju jednako važnu ulogu kao i vlade. Nova politička kultura htjela bi argumentirati raspravu zamijeniti dogovaranjem i pregovaranjem, jasne identitete kompromisima, odgovornost izabranih predstavnika uzurpacijom utjecaja manjina, istinsko opće dobro dogovaranjem oko partikularnih interesa. Transparentnost se gubi, a na njezino mjesto staje manipulacija – psihološko nasilje koje ima za cilj spriječiti jasno formuliranje ili podržavanje drukčijeg mišljenja.

Savjest

Na susretu s predstavnicima vlasti u HNK u Zagrebu papa Benedikt XVI. govorio je o savjesti. Kriterije ponašanja svakoga čovjeka određuje njegova savjest. Ako je savjest zanemarena, neoblikovana, onda se nekomu i najizopačenije ponašanje može činiti prihvatljivim. Biblija kaže: „Ne čudi se djelima grješnikovim, uzdaj se u Gospoda i ustraj u svom poslu.“ (Sir 11, 21)

Učitelj pravde

Često čujemo poklike o nepravdi, da je netko nepravedan, da je nešto učinio na pravdi Boga, da je društvo nepravedno, da je neka odluka nepravedna... pa sve do onih najnovijih da se stvara neka „nova pravednost“. Pravdu svi traže i iščekuju, ali ih sve manje tu istu pravdu nudi.

fra Mario Knezović

Osjećaj krivice i nepravde svodi se samo na razne prekršaje. Osjećaj grijeha kao da je u drugome planu. Tako će ljudi koji kažu da su kršćani te se nedjeljom kolektivno kajuci udaraju rukom u prsa, na različitim sudovima izjavljivati da se ne osjećaju krivima. Za teške kriminalne radnje koje su tako očite ne prihvaćaju krivicu, nego dodatnim zaobilazanjem istine pokušavaju tražiti pravdu. Jedna kineska anegdota govori upravo o tome. Naime, u veoma žestokoj svađi, jedan je Kinez svoga protivnika ugrizao za nos i dospjeli su pred sud. Kinez se odlučno branio govoreći da je čovjek koji ga optužuje varalica i da je sam sebe ugrizao za nos. Na to je sudac upozorio okrivljenoga da on nije mogao sam sebe ugristi za nos jer su usta ispod nosa. No, počinitelj nije odustajao te je i dalje uvjeravao sudca da se taj popeo na stolicu pa se tako sam ugrizao. Nevjerojatna je čovjekova mašta u želji da se na čudne načine izvuče od krivice.

Nedavno sam čitao knjigu *Učitelj pravde* Grge Mikulića. Knjiga traga za pravdom na vrlo suptilan način. Riječ je o razgovoru između izgubljenoga Natanaela i učitelja Sanheriba. To je zapravo razgovor između dvaju svjetova koji se ne razumiju, ali se unatoč zaprjekama traže i pokušavaju susresti. U tom je zapisu riječ o ljubavi. Ne, nije riječ o

ljubavnoj romantici, već o ljubavi koja služi istini i pravdi i koja je kao takva spremna na trpljenje. Ljubav se upravo nameće kao temelj i uzrok svemu. Ona je, kako nebrojeno puta ponavlja Sanherib, preduvjet svim krjepostima, pa tako i pravdi. Natanael, tako ga doživljava, uprizzoruje čovjeka današnjice koji se predstavlja kao tragač za smislom, istinom, pravdom, dobrotom, uspjehom... Zbunjen je i zatečen spoznajom o drukčijem pogledu na stvarnost, na egzistenciju, na budućnost, na sadašnji trenutak. Natanael se, što je odlika našega doba, utrukuje s vremenom, njemu se žuri i stoga je mudro upravo njemu i takvima uputiti Sanheribove riječi da se smisao nalazi na kraju puta. Tako se ovdje, odmah i sada, otklanja teorija i mentalitet brza uspjeha.

Bitno je istaknuti da mudar učitelj za burna vremena svoje obitavalište nalazi u osamljenoj pećini. U njoj je oslobođen svih vanjskih utjecaja i ucjena. Tu možemo naći razlog zašto iz usta naših suvremenika, naših zemaljskih vođa, teško možemo čuti riječi mudrosti. Umjesto toga čujemo slatke govore i prijevare. Oni su zarobljeni onim što imaju i što nose kao baštinu. Čuti glas „odozgo“ moguće je samo kada se stiha buka i pogase svjetla na sceni. Taj put, ističe Sanherib, težak je i dug, ali jedino ispravan. Glas iz pećine, iz skromnosti,

drukčije zvuči od glasa iz luksuznih palača. Pravda traži ozračje u kojem može biti rođena. Nepravda izvire iz nepravedno stečena bogatstva.

Zgode o ljudima i njihovim zabludama nude se kao poticaj povratku na druge staze, na staze pravednosti. U tom kontekstu razumljivo odzvanja rečenica: „Dobar se čovjek sjeća kada je pogriješio, a loš kad je učinio nešto dobro.“ Zar ta istina nije nužno potrebna Natanaelima naših dana? Dok mnogi stječu taštu slavu i hvale se ponekim dostignućima, istodobno kao da su zaboravili što su narodu obećavali i što su uzeli upravo od njihova zalogaja: Graditi uspjeh, a rušiti pravdu, moralna je nakarada. Tu se prirodno uklapa i sljedeći citat iz knjige: „Jer imati ugodan život dobro je, ali je mnogo bolje imati vječan, a malo je onih što oboje ostvariše.“

Gdje nema ljubavi, tu pravda ne stanuje jer se do pravde može doći samo ljubeći. Zato mudar učitelj naglašava da je najveća vrлина ljubav, pa vjera, pa pravednost i onda tek mudrost. Danas mnogi, na obrnut način, plaštem mudrovanja žele prekriti nedostatak onih prvih triju nabrojanih vrлина. Bog preko skromna i ponizna učitelja poručuje čovjeku današnjice da se pravda za kojom mnogi čeznu ne nalazi u zakonskim odredbama ili represivnim mjerama, nego u ljubavi koja jedino od Boga dolazi.

Molitva za iscjeljenje

Postanimo svjesni da je Isus s nama. *Ponekad smo poput Isusovih učenika u lađi: bojimo se, u strahu smo. Mislimo da Bog spava, da je daleko od nas. Bojimo se za budućnost, bojimo se da nam se nešto ne dogodi, bojimo se da se nešto ne dogodi našim bližnjima. Bojimo se hoćemo li uspjeti u svom poslu, hoćemo li imati dovoljno za život... Bojimo se...*

Slušaj što ti Isus kaže: –Zašto se bojite, malovjerni? Ja sam s vama! Ne boj se! Ja sam s tobom!

Reci Isusu: – Isuse, ja vjerujem u tebe! Isuse, ja vjerujem tebi!

Slušaj što ti Isus kaže: – Vjeruj u evanđelje, vjeruj da te Bog ljubi, vjeruj da ti Bog prašta.

Reci mu: – Isuse, ja vjerujem da me ti ljubiš, ja vjerujem da mi ti praštaš! Hvala ti što sam tvoje ljubljeno biće! Hvala ti što mi praštaš!

Provjeri sada samoga sebe.

Je li se sljepoća uvukla u tvoje srce? Jesi li poput onog farizeja u hramu koji misli da ispravno moli, da ispravno radi, a zapravo je slijep? Prepoznaješ li negativne osjećaje u sebi? Ima li u tebi negativnih osjećaja prema nekim osobama? Prepoznaješ li ih? Ima li u tebi mržnje? Možda nekoga ne voliš? Možda je u tebi ljubomora, zavist, ljutnja...?

Kakvo je tvoje slušanje? Možeš li čuti i saslušati drugu osobu? Razumiješ li drugu osobu, razumiješ li njezine poteškoće?

Moli Isusa: – Daj mi ljubavi! Daj mi ljubavi prema osobama s kojima živim! Daj mi ljubavi, Isuse, da osobu promatram kroz ljubav, da svaku osobu promatram kroz ljubav!

Provjeri svoju slobodu: Jesi li navezan na stvari? Robuješ li stvarima, modi? Ne treba ti to, ali svejedno robuješ. Nisi zadovoljan jer vidiš što drugi imaju, a ti nemaš. Ne vidiš što imaš.

Zato sada zahvali: – Bože, hvala ti za sve što imam, za sve ti hvala. Hvala ti što vidim, što čujem, što govorim, što hodam! Hvala ti za odjeću koju nosim, za hranu, za kuću, za moju obitelj, za cvijeće, za ptice, za sunce... Ja sam zadovoljan čovjek, ja imam sve potrebno za život. Ja sam zadovoljan čovjek! Isuse, ozdravi moje srce da vidim ono što imam! Hvala ti za sve što imam, za sve ti hvala! Ja imam dovoljno za život, ja sam sretan čovjek, ja sam zadovoljan čovjek, hvala ti, Isuse!

Možda ne vidiš dobre, nego samo negativne osobine u drugima pa o njima pričaš negativno.

Možda ne možeš oprostiti nekoj osobi koja te uvrijedila, koja ti je učinila nepravdu.

Sada moli za ljubav: – Daj mi ljubavi, Isuse, prema osobi koja me uvrijedila! Daj mi ljubavi, Isuse, prema osobi koju ne volim! Daj mi ljubavi, Isuse, da vidim dobre osobine u toj osobi! Isuse, hvala ti za tu osobu! Ta osoba koju ne ljubim provjera je moje ljubavi. Daj mi milost praštanja, Isuse! Daj mi milost oslobađanja! Neka tvoja ljubav ozdravlja moje srce!

Sada prinesi Gospodinu sve svoje tjelesne bolesti. Ako nisi bolestan, moli za osobe koje to jesu.

Isuse, daj mi ljubavi da prihvatim svoju bolest, da sada u duhu zagrlim sebe, da zagrlim sebe i svoje stanje! Isuse, hvala ti za bolest, za sve ti hvala! I u dobru i u zlu ja sam uz tebe! Ništa me ne će rastaviti od tvoje ljubavi! Isuse, hvala ti! Hvala ti za sve što se dogodilo u mom životu: hvala ti za bolest... Ako je tvoja volja, Isuse, ozdravi me! Ako je dobro za mene, Isuse, ozdravi me! Ozdravi, Isuse, bolesne osobe koje poznajem! Isuse, ozdravi ih! Dodirni njihove boli, njihove rane! Isuse, hvala ti za sve! Isuse, volim te! Isuse, volim te!

Ma. Ša.

Hodočašće u Popenguine - Senegal

Svake godine na Duhovski ponedjeljak, deseter tisuća katolika iz Senegala i drugih zemalja Zapadne Afrike hodočasteći pješice prelaze desetke kilometara da bi došli do priobalnog ribarskog mjesta Popenguine. Zašto? Tamo se nalazi kipić Crne Gospe i bazilika Gospe od Oslobođenja.

Odabrao fra Karlo Lovrić

Selo Popenguine osnovano je prije 350 godina. Ime mu dolazi od riječi *pop* i *nguine* što znači *sakriti se*. Vjerojatno upućuje na stijene i brežuljke u koje su se stanovnici skrivali tijekom plemenskih ratova. Stanovnici Popenguina bili su Soci, animisti koji su u 16. stoljeću prešli na islam.

Prvi kršćani

Kada je 1887. u selo došao vlč. Strub, katolički misionar iz Elzasa, otvorio je dispanzer koji je postao mjestom tjelesnog i duševnog zdravlja. Puk je počeo prihvaćati katoličku vjeru. Hodočašće u Popenguine pokrenuo je apostolski vikar mons. Mathurin Picarda 1887. godine, kada je jednom prigodom sa

svećenicima pješice dolazio u Popenguine. Prvo hodočašće održalo se u utorak poslije blagdana Duhova, 22. svibnja 1888. Tom je prigodom Gospin kip bio svečano postavljen na odabranom mjestu, a mons. Picarda je krstio 38 prvih kršćana, među kojima su i roditelji pokojnog senegalskog kardinala Hyacintha Thiandouma. Već 1888. vlč. Strub počeo je graditi crkvicu u kojoj se častio kip Blažene Djevice Marije, tako da je već krajem 19. stoljeća Popenguine postao marijanskim prošteništem.

Cijelo selo prihvaća kršćanstvo

Europski misionari nisu bili dobrodošli, bili su čak i proganjani sve do jednog čudesnog događaja koji se zbio početkom 20. stolje-

ća. Narodna predaja kaže da je pred mjesnim vraćem iz časoslova jednoga mladoga francuskog misionara ispala Gospina sličica. Uzevši iz pijeska sliku, šaman je u Gospi prepoznao gospođu koju je dan ranije susreo

Dan uoči hodočašća u selo pristižu tisuće mladih koji sudjeluju u cjelonoćnom molitvenom bdijenju i ujutro se pridružuju procesiji u kojoj majke na ramenima nose svečano okićen kip Crne Gospe. Sveta se Misa slavi dijelom na francuskom, a dijelom na domaćem jeziku serere.

u obližnjem polju... Taj je događaj za nj bio znak da nešto mora mijenjati, što se uskoro i dogodilo: obratio se na kršćanstvo, a isto je učinilo i cijelo njegovo selo.

Papa Ivan Pavao II. na hodočašću u Popenguine

Crkva u Popenguinu bila je dovršena tek 1988. Samo četiri godine poslije, prigodom svog apostolskog pohoda Senegal, papa Ivan Pavao II. hodočastio je Gospi od Oslobođenja, blagoslovio kip Crne Gospe i svetište proglasio *bazilikom minor*. U Popenguinu nije bilo ukazanja, ali je Papin dolazak ovom svetištu dao na važnosti. Popenguine se već naziva i katoličkim glavnim gradom Senegala jer je postao mje-

stom senegalskog godišnjeg nacionalnog katoličkog hodočašća.

Kršćani i muslimani žive u prijateljstvu

U Senegalu katolici predstavljaju tek 5 % stanovnika. U Popenguinu danas živi oko 5.000 stanovnika, većinom muslimana. U ovom mjestu, kao i posvuda u Senegal, kršćani i muslimani prijateljski žive jedni s drugima, često u okviru iste obitelji. U obitelji kardinala Hyacintha Thiandouma (+2004), koji je rodom iz Popenguina i koji je poznat po svom zalaganju za međuvjerski dijalog, ima mnogo muslimana. Muslimani redovito sudjeluju u organizaciji važnih okupljanja u Popenguinu, a posebno su se iskazali prigodom dolaska pape Ivana Pavla II. 1992. godine.

Stotine tisuća vjernika dolazi Crnoj Gospi

Godišnje hodočašće u Popenguine stalno raste. Na jubilaranom 125. hodočašću 2013. godine okupilo se više od 100.000 vjernika iz Senegala, Gambije, Gvineje Bissau i drugih zemalja Zapadne Afrike. Dan uoči hodočašća u selo pristižu tisuće mladih koji sudjeluju u cjelonoćnom molitvenom bdijenju i ujutro se pridružuju procesiji u kojoj majke na ramenima nose svečano okićen kip Crne Gospe. Sveta se Misa slavi dijelom na francuskom, a dijelom na domaćem jeziku serere. Hodočasničke skupine, obitelji i pojedinci, napose mladi, u Popenguine dolaze tijekom cijele godine. Pred Gospinim kipom časte Majku Spasitelja svijeta koja oslobađa od zla i zlih sila.

Snimio Damir Agićić

Je li vrijedilo?

Život zaista izgleda složeno, a u svojoj je biti tako jednostavan. Potrebno je samo doći svome Bogu, stati pred njegovo lice i iz njega crpiti snagu za svoje djelovanje.

fra Miljenko Stojić

Nedavno nazočih ustoličenju novoga vojnog dušobrižnika u Oružanim snagama BiH. Na jednome ramenu hrvatski grb, na drugome neke zvijezde što nam ih odrediše oni iz tzv. Međunarodne zajednice. A ja se prisjetih momaka koji su u druga vremena hodili ovim krajem. Nekih više nema, posljednji put viđeni su na protivničkom TV-u. Ni ja više ne nosim vojnu odoru, ni oznaku vojnoga dušobrižnika na mišici. Druga se priča sada priča. Je li vrijedilo ići tim putem u te godine?

Nema smisla zakoračiti sada u politički govor. To je samo pitanje koje nam se pokušava nametnuti. Različiti su povodi. Meni se, pak, na nj ne da odgovarati. Radije postavljam protupitanje: – Kako bi to bilo da tih godina nismo išli tim putem?

Ma ne može se biti mimo svoga naroda, mimo istine koja se vidi golim okom. Poginuli nijemo potvrđuju, sloboda ih slijedi.

Da, naša je borba i te kako vrijedila, borba da budemo svoji na svome. Ujedinilo se to i s borbom da budemo na strani Kraljice Mira. Puno je toga bilo protiv: vlast, naše navike... Tko se usudio, spoznao je nove istine i putove, tko nije, ostao je u žabokrečini. Danas taj govori: – E, da sam znao...

Nije bilo potrebno puno, samo otvoriti oči i ništa više. Pred nama se stvarala povijest. Kraljica Mira okupljala je svoju djecu i uklanjala stare magle i zablude. Zbog toga određeni i jesu bili navalili da to svjetlo što prije utrnu. Jer, oni su hodili u tami misleći da je ta tama jedino svjetlo.

Govoreći o svemu tome, ne možemo se ne prisjetiti onih što su nastojali poslužiti komunizmu u zaustavljanju pohoda Kraljice Mira. Različiti su razlozi zašto su to činili, što sada više nije tako bitno. Kraljica je Mira pobijedila i mi zajedno s njome. Njima su možda ostali poslovni prostori koji su im u to vrijeme služili kao zaklon za nesmetano

obavljanje uhodničarskoga posla. Uz to su i zarađivali novac misleći da je pobjeda na njihovoj strani. Jednako su tako mislili i neki komunistički vlastodršci pa su i oni stupili na pozornicu nastojeći zgrnuti što više šuš-kavih novčanica od hodočasnika, za njih turista, koji su uzastopce dolazili. Ali, prohujala to vrijeme, a mnogima iz tih „pothvata“ posta jasno da nije vrijedilo. S Bogom se nikada nije bilo uputno igrati, s njim se samo može graditi bolji i ljepši život. Shvatit će to i oni koji danas u promijenjenim okolnostima nastoje ići starim stazama. Ne bih im ni pošto htio biti na mjestu.

Trnjenje svjetla komunisti su već prije pokušali usavršiti na Širokom Brijegu. Najprije su pokušali tvarno uništiti taj simbol: franjevcu su pobili i raspršili, a školu oštetili i zatvorili. Međutim, nisu mogli utrnuti svjetlo u srcima ljudi. Nakon svega što se dogodilo, simbol Širokog Brijega zasjao je još jače i zbog toga su bili na mukama. Što učiniti? Poslali su žbire i uhode odraditi svoj prljav posao. Borba je počela i traje do danas. Tama se nikada ne će okaniti nastojanja da utrne svjetlo Širokog Brijega, svjetlo Kraljice Mira, svjetlo mnoštva ljudi koji su progledali. Naravno da ne će uspjeti. Isplatio se i isplati se stajati joj nasuprot bez obzira kakve oblike preuzimala.

Dok traje obred uvođenja u službu novoga vojnog dušobrižnika, promatram okupljene vojnike. Smjerni su, mole se, slušaju Božju riječ. Tamo vani uokolo oružje je za mirnodopske prilike. Smjena straže, gledam ih krajičkom oka. Kakve su im misli u glavi? Ne vjerujem da su imalo slične mislima vojnika iz one propale države. Sada znaš da se sve isplati, da si tu zbog sebe i svojih najmilijih. Zlo je krivo da nam vojska uopće treba. No, ne može se izbjeći ta danost. Kad je već tako, onda neka nam vojska bude smjerna i spremna. Novi vojni dušobrižnik izrekao je propovijed u tom smjeru. Spomenuo nam je lik onoga rimskog satnika iz evanđelja. Unatoč nepovoljnim povijesnim okolnostima, unatoč poganskoj vjeri zna da mu Isus može izliječiti slugu. Vjeruje u to i to se stvarno događa. Jesmo li mu slični u toj njegovoj vjeri?

Život zaista izgleda složeno, a u svojoj je biti tako jednostavan. Potrebno je samo doći svome Bogu, stati pred njegovo lice i iz njega crpiti snagu za svoje djelovanje. Vrata nam se počinju otvarati kao sama od sebe, počne se osjećati nov život. Svjedoče o tome svi oni koji su to učinili u župi Međugorje razmišljajući o Kraljici Mira, oni koji su to učinili na Širokom Brijegu razmišljajući o snazi koja iz njega izvire. Započelo je novo doba, započeo je novi svjetski poredak. Ne može ga utrnuti nikakva tama, možemo samo promašiti njegova vrata.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u *Glasniku mira*.
Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima
Glasnik mira.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina
Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552
e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio Zoran Pervan

Mario,
Hercegovina

Imao sam problema s društvom i alkoholom. Zanimali su me samo automobili, novac,

djevojke... U jednom sam trenutku osjetio da Isus preobražava moje srce, da trebam krenuti ispočetka, da se trebam promijeniti. Sebe sam prije zamišljao kao bogata čovjeka koji ima sve što si može poželjeti. U jednom trenutku osjetio sam da mi to ne treba. Ljudi koji posjeduju silna bogatstva od njih nemaju nikakve koristi ako ne vjeruju u Boga. Molio sam se da mi Bog pomogne, da me Isus obrati. Tada su mi rekli da treba čitati evanđelje, da treba moliti krunicu. Isus je rekao: „Ja sam Put, Istina i Život“. Ako ljudi ne krenu na taj put s Isusom, ako ga ne poštuju, ako ga ne vole, nemaju koristi od bogatstva.

Mislim da nije pošteno ako ljudi dolaze u crkvu bez iskrenih namjera, ako misle da će tu neko vrijeme moliti, a poslije se opet vrata na isti stari put. Meni je Isus rekao da krenem ispočetka. Udaljio sam se od starih prijatelja koji se od lošeg društva. Nije bitan samo novac, nije bitno cijelo bogatstvo ovoga svijeta, bitno je da samo mrvice Njegove ljubavi dotakne moje srce i On će me obnoviti. Inače će moje srce biti zgnječeno, govorit će mi da se opijam, da idem trošiti novce, da ne pomažem drugima. Neki ljudi ne shvaćaju da je Bog stvorio nas, a ne mi Njega. Neki ljudi izmišljaju svakakve bogove, ali to sve vodi samo prema đavlu. Slušaju svakakvu glazbu, uzimaju droge i ne slušaju što im srce govori u dubini. Želim svima poručiti da slijede Isusove zapovijedi ljubavi. Što to znači? To znači da se ljudi trebaju obratiti. Momci kao ja, koji su zapali u probleme, trebaju se odreći svega toga i početi ispočetka. Trebaju zapitati sami sebe: Tko sam ja? Što sam ja? Što ja to radim? Zašto ne krenem ispočetka? Momci to ne žele razumjeti. Želim da povjeruju u Boga, da ga ljube, da se mole, da krenu u Međugorje, da mole Kraljicu Mira, našu Majku Mariju, da im pomogne naći Isusa, da im otvori srce, da im učvrsti ljubav, da krenu novim putem. Mnogi su momci danas krenuli zlim putem. Pravi put vodi prema Isusu, prema ljubavi, prema vječnosti. Volite Boga, molite ga kao što je Isus molio!

*Duše su pravednika u
ruci Božjoj i njih se ne
dotiče muka nikakva.
Oni su u miru. Bog ih je
stavio na kušnju i našao
da su ga dostojni.*

(usp. Mudr 3, 1-5)

